

Maa-aines- ja ympäristölupahakemus, Teemu Hietanen

Lupalautakunta 19.11.2024 § 15
316/11.01.00/2021

Valmistelija Ympäristöinsinööri Laivonen Eerika

ASIA

Päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta maa-aineslupahakemuksesta sekä ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisesta hakemuksesta kallion louhintaan ja murskaukseen.

Päätös sisältää ratkaisun YSL 199 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseen ennen lupapäätöksen voimaantuloa.

LUVAN HAKIJA

Teemu Hietanen
y-tunnus 1815874-6

OTTAMISALUEEN SIJAINTI- JA KIINTEISTÖTIEDOT

Hakemuksen mukainen toiminta sijoittuu Kullaalle Hissulanmäen alueelle Laviantien pohjoispuolelle os. Laviantie 286, 29340 Ulvila. Toiminta sijoittuu kiinteistöille Hissula 886-424-1-144, Mäki-Nurmi 886-424-1-145 ja Lisä-Nurmi 886-424-1-146. Tilojen pinta-ala on yhteensä 15,94 ha.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa. Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. Kivenlouhinta sekä murskaus ovat luvanvaraisia toimintoja ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 c ja e mukaan.

Maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaan käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä erityisestä syystä ole pidettävä tarpeettomana.

TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN

Ulvilan kaupungin lupalautakunta on toimivaltainen viranomaisen maa-aineslain 7 §:n ja ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n 6 a ja 6 b mukaisen lupahakemuksen käsittelyssä (Ulvilan kaupungin hallintosääntö § 41).

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on toimitettu Ulvilan kaupungin ympäristönsuojeluun 15.3.2021, jolloin asia on tullut vireille. Hakemusta on täydennetty 9.4.2021 ja 8.7.2021. Lisäksi hakija on toimittanut 4.8.2021 GTK:n erikoisasiantuntijan sähköpostivastauksen 2.8.2021 Hissulanmäen moreenimuodostuman arvokkuudesta.

Lupalautakunta hylkäsi Koneurakointi Teemu Hietanen Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen kiinteistöille Hissula 886-424-1-144, Mäki-Nurmi 886-424-1-145 ja Lisä-Nurmi 886-424-1-146. Lupapäätöksestä valitettiin Vaasan Hallinto-oikeuteen, joka kumosi lupalautakunnan päätöksen ja palautti asian lupalautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Lupahakemusta on täydennetty 20.11.2023 saapuneilla asiakirjoilla. Lupahakemuksen melumallinnusraportti ja melumallinnuskartta on täydennetty lausuntojen mukaisesti sekä loma-asuntojen ja asuntojen käyttötarkoitustiedot on tarkennettu.

Teemu Hietanen on ilmoittanut sähköpostitse 22.12.2023 luvan hakijan vaihtumisesta. Uusi luvan hakija on Teemu Hietanen (y-tunnus 1815874-6).

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Alueella ei ole aiempia maa-aines- tai ympäristölupia.

Suunnittelualueelle ei ole laadittu asemakaavaa eikä yleiskaavaa. Ympäristöministeriön vahvistamassa Satakunnan maakuntakaavassa (vahvistettu 30.11.2011, saanut lainvoiman KHO:n päätöksellä 13.3.2013) hakemuksen tarkoittama alue sijoittuu luontomatkailun kehittämisvyöhykkeelle (mv3, Joutsijärven järvi- ja metsäalue), johon kohdistuu luontomatkailun, luonnon virkistyskäytön, ulkoilu- ym. reitistöjen sekä luonnonsuojelun kehittämis- ja yhteensovittamistarpeita.

TOIMINNAN SIJAINNAN YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Hissulanmäen kiviainesalue sijoittuu Ulvilaan 2,8 km päähän VT 11:ltä sekä aivan Laviantien varteen. Kosken kyläalue on 1,5 km päässä. Ottamisalue sijoittuu ympäristöön, jossa on kumpumoreenimäkiä ja niiden johdosta loivia mutta selkeitä korkeusvaihteluja.

Ottamisalue on kumpumoreenia, jonka päälle on lajittunut isojakin kiviä. Kumpumoreenimäessä kalliota ei ole pinnalla näkyvässä. Alueen korkein kohta on Hissulanmäen laella n. 63,0 metrissä ja matalin kohta noin +47,0 koillisosassa, ojien purkukohtassa. Ottamisalueen viereisen Laviantien tasausviivan korkeustaso vaihtelee 49 m... 52 m tasossa. Kalliomaata esiintyy alueella todennäköisesti ennen suunniteltua alinta kaivussyvyyttä. Reunoilla esiintyy hiekkamoreenia ja kaakossa rahkaturpeisuutta. Lähiympäristön maaperä koostuu yleisesti kumpumoreeneista. Arvokkaaksi luokiteltu kumpumoreenialue sijoittuu yli 290 m ottamisalueesta länteen.

Alueella on suoritettu hakkuu muutamia vuosia sitten. Taimikkoista (2-3 m korkuista) havu- ja sekametsää kasvaa tilan 1-144 alueella (mäen laella) ja tilan 1-145 mäen rinteessä. Puustoista metsämaata on ottamisalueen reunoilla (pohjoisessa ja idässä). Puustoa on jätetty hakkuiden yhteydessä Hissulanmäen eteläiselle laelle 1 ha verran. Ympäristö on maisemaltaan moreenimäkeistä maastoa. Mäkialueen eteläosassa on kaivettu oja ja tutkittu maaperää.

Alueella tai sen lähistöllä ei ole luokiteltua pohjavesialuetta. Alueella tai välittömästi sen vieressä ei ole luonnon-, kallion- tai moreeniensuojelualueita. Natura 2000 -verkoston aluetta ei ole vaikutuspiirissä. Lähialueilla ei ole tiedossa olevia metsälakikohteita. Naapuritiloja on kaikkiaan 6. Niistä kaikilla on pääasiassa metsätaloutta. Naapuritilojen metsämaata on ojitettu ja metsää on hakattu lisäksi Hissulanmäen länsipuolelta. Ottamisalueesta lähialueille (n. 560 m etelässä ja 520 m itäkoillisessa ja 590 m koillisessa) sijoittuu muutamia loma-asuntoja, asuinrakennuksia ja/tai rakennusryhmiä. Etelään sijoittuu yksittäinen ulkorakennus/varasto 390 m päähän ottamisalueen reunasta. Lounaan suunnassa olevaan rakennusryhmään on matkaa noin 625 m.

HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA

Maa-aineksen otto

Teemu Hietanen hakee Ulvilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta maa-ainekslain (555/1981) 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 47 a §:n mukaista yhteislupaa maa-ainesten ottoon, kallion louhintaan ja murskaukseen Ulvilan kaupunkiin kiinteistöille Hissula 886-424-1-144, Mäki-Nurmi 886-424-1-145 ja Lisä-Nurmi 886-424-1-146. Teemu Hietanen hakee myös lupaa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta (YSL 199 § ja MAL 21 §).

Moreenin ottaminen ja kallion louhinta sijoittuvat kiinteistöille 886-424-1-144, 886-424-1-145 ja 886-424-1-146. Tukitoimintojen alue sijoittuu tilalle 886-424-1-146. Ottamisalueen pinta-ala on 7,85 ha. Tukitoimintojen alue 0,61 ha sijoittuu ottamisalueen etelä- ja kaakkoisosaan. Kiviaineksia otetaan haettavalta ottamisalueelta yhteensä noin 600 000 m³. Vuosittain otetaan keskimäärin noin 50 000 m³ ja enintään 60 000 m³. Lupaa haetaan 10 vuodeksi.

Louhinta ja murskaus

Kiviaineksen ottaminen sijoittuu etäälle, yli 500 m päähän lähimmän naapurin käyttöpihasta. Murskaimet sijoittuvat lähimmillään noin 550 m em. rakennuksen käyttöpihasta.

Murskausta tehdään säännöllisesti 2-4 jaksossa vuosittain, arviolta 100 pv vuodessa. Murskauksen suorittaa B-luokan siirrettävä murskainlaitos, jossa käytetään parasta mahdollista tekniikkaa ja käytännön kokemusta. Pölyn haitallinen leviäminen estetään mm. suojaamalla pölynlähteet peitteillä ja koteloinneilla sekä käytetään prosessissa vettä pölynsidontaan. B-luokan murskainlaitos koostuu etu- ja välimurskaimesta ja seulasta, joka jakaa murskeen lajikkeisiin. Tarvittaessa käytetään jälkimurskainta. Kaivinkone syöttää kiviä ja louhetta murskaimeen ja tarvittaessa toinen kaivinkone rikottaa iskuvasaralla. Kauhakuormaaja varastoi murskeet kasoiksi.

Hakemuksen mukaan murskausta suoritetaan arkipäivisin (ma-pe) klo 07:00–22:00 ja louhinta (räjäytykset) tehdään (ma-pe) klo 8:00–16:00 välisenä aikana. Murskausta ei tehdä kesän aikana (20.6.-20.8.), syyslomaviikkojen eikä joulun ja uudenvuoden aikana

(20.12.-10.1.). Siten murskausta voidaan tehdä murskauksen haittaavuuden vähentämiseksi sellaisina ajankohtina, jolloin sää ja kosteusolosuhteet ovat soveltuvia mm. hienojakoisten sepelien valmistukseen. Hakemuksen mukaan ylisuuret louheet ja moreenikivet rikotaan (ma-pe) klo 8:00-20:00. Kuormausta ja kuljetuksia tehdään ympäri vuoden (ma-pe) klo 07:00 - 22:00 ja lauantaisin klo 8.00 - 16:00. Tilan alueella tehdään kaivinkoneella (1-2 kpl) kaivutöitä läpi vuoden satunnaisesti ja tarvittaessa lähinnä pintamaan tai moreenin siirtojen osalta arkisin (ma-pe) klo 07:00 - 22:00 ja lauantaisin klo 8:00 - 16:00.

Vuodessa tuotetaan arviolta keskimäärin 135 000 tonnia kivimurskettä (vastaa 50 000 m³-ktr louhetta). Enimmillään kivimurskettä voidaan tehdä 162 000 tonnia vuodessa (60 000 m³-ktr). Kiviaineksen arvioitu murskausmäärä 10 vuodessa on noin 500 000 m³-ktr, enintään kuitenkin 600 000 m³-ktr. Kiviaineksesta valmistetaan kalliomurskettä ja -sepeliä, joita voidaan käyttää mm. alueellisessa tie- ja talonrakentamisessa sekä kunnossapidossa. Päivässä kiviaineksia kuljetetaan alueelta keskimäärin 16 krt (á 40 tn/kuorma).

Työvaiheet ja käytettävä kalusto

Ottaminen toteutetaan laaditun suunnitelman pohjalta. Aluksi poistetaan puut ja juurakot sekä tasataan maanpintaa tukitoimintojen ja murskainten sijainnin alueilta. Aloituksen jälkeen rakennetaan koillis- ja itäreunoille meluesteet, jonka jälkeen alueelle voidaan tuoda murskaukseen ja seulontaan tarvittavat laitteet. Tukitoimintojen alue tasataan laitteiden kulkemista varten. Pintamaata poistetaan tarpeen ja etenemisen mukaan.

Alueella muodostuva pintamaa varastoidaan itäkoilliselle reunalle valliksi, joka suojaa ympäröivää aluetta melulta ja pölyltä. Alueelle ei tuoda pintamaita tai louhetta/kiviä muualta. Alueella tapahtuvasta tuotannosta johtuvat riskit on minimoitu toiminnanharjoittajan toimintatavoilla. Ne perustuvat yrityksen pitkäaikaiseen kokemukseen maa-ainesten käsittelystä sekä ympäristön (asutus, naapurit, luonto ja maaperä) huomioimiseen.

Louhintatyöt aloitetaan poraamalla kallioon panostusta varten reiät. Kun riittävä määrä reikiä on porattu, aloitetaan räjäytyskentän panostus. Räjäytystyön suunnittelee siihen erikoistunut ammattilainen (louhintaliike) siten, että ympäristölle ei aiheudu vaaraa tärinän tai kiviheitteiden vuoksi. Kerralla louhittava kiviainesmäärä vastaa murskauslaitoksen 3-4 viikon kivilouheen tarvetta. Lohkareiden rikotus tehdään hydraulisella vasaralla (Rammer tms.). Louhintaprosessi koostuu porauksesta, kiven irrotuksesta (räjäytys) ja rikotuksesta (lohkareet pienentäminen murskauslaitosta varten). Louhe pyritään saamaan suoraan riittävän pieneksi esimurskainta varten.

Murskauslaitos koostuu ylisuurten moreenikivien ja lohcareiden rikotuksesta (kaivinkoneella ja Rammerilla tehtävä työ), esi-, väli- (ja jälki-) murskaimista sekä tuotannosta syntyneiden lajikkeiden varastoinnista pyöräkuormaajilla (1-2 kpl). Pyöräkuormaaja kuljettaa kiviaineslajikkeet varastokasoihin, jotka sijoittuvat pääosin

tukitoimintojen alueelle ja osin myöhemminä vuosina ottamisalueelle (pohjalle).

Alin ottamissyvyys tulee olemaan kiinteistön eteläpuolella tasossa +47,8 (N2000) laskeutusaltaan lähellä ja pohjoispuolella +49,6. Laskeutusaltaan pohjataso tulee olemaan +45,8 ja pinta-ala 28 m² (4 m x 7 m).

Ottamisen aikaiset luiskat pysyvät luontaisesti 1:1,5 ... 1:1,8 välillä karkeassa moreenissa. Kallion poraus tehdään 5° (asteen) kulmassa. Louhinnan luiskatut seinämät ovat vakaita. Kallion kielekkeelle ei jätetä räjäytysten jälkeisiä irtolohkareita. Kookkaat irtolohkareet pudotetaan ja rikutetaan iskuvasaralla (Rammer). Kun suunnitelman mukainen ottaminen on louhoksessa edennyt, maisemoinnin toimenpiteet voivat alkaa tehdyn maisemoinnin suunnitelman pohjalta; ottamisalueen reunat luiskataan 1:3 - kaltevuuden mukaisesti. Alueelle jätetään ympäristöön soveltuva kumpumainen ilme.

Tukitoimintojen alue sijoittuu tulotien varteen. Alueella sijaitsevat sosiaalityöt ja miehistöparakit tuodaan murskausurakoitsijan toimesta. Varsinainen varastointi ja tarvikkeet pidetään omalla varikolla muualla. Ottamisalueella on käytössä pääasiassa kauhakuormaaja, jolla kuormataan kuorma-autoihin ja ns. kasettiyhdistelmiin kulloinkin tarvittava määrä murskattua kiviainesta. Toiminnan eri vaiheiden mukaiset työkonet ja -laitteet kuten esim. porauskalusto, kaivinkone + iskuvasara, louheauto tai maansiirtoauto, etumurskain, välimurskain, (tarvittaessa jälkimurskain), seula ja 1 kaivinkone. Voimanlähteenä alueella on polttoainekäyttöiset murskaimet. Alueella käytetään korjauksiin pientyökaluja, jotka ovat sähkö-, akku- tai polttomoottorikäyttöisiä. Koska toiminta on ympärivuotista, tarvitaan ajoittain alueen kunnossapitoon käyttötarvetta vastaava kalusto mm. aurausta varten. Alueella tehtävää telalaitteiden siirtoon käytetään mm. lavettia ja kuorma-auton lavoja.

Raaka-aineet

Käytettävä raaka-aine	Keskimääräinen kulutus (t tai m ³ /a)	Maksimikulutus (t tai m ³ /a)	Varastointipaikka
Toiminta-alueella tuotettava kiviaines	135 t.	162 t.	Tukitoiminta-alueella ja sen läheinen ottamisalue
Kevyt polttoöljy	17 t/a	20 t/a	Karvialla, varikko tai siirrettävä ja suojattu (lukko)tankki
Öljyt	125 l (n. 1/8 t/a)	1/8 t/a	2-vaippainen säiliö, lukko
Voiteluaineet	62 l (n. 1/16 t/a)	1/16 t/a	2-vaippainen säiliö, lukko
Emulsioräjähd	n. 3 t		Tuodaan alueelle ko.

			käyttöpäivänä, ei varastoa
Aniitti	n. 1 t		Tuodaan alueelle ko. käyttöpäivänä, ei varastoa
Dynamiitti	n. 1 t		Tuodaan alueelle ko. käyttöpäivänä, ei varastoa
Sähkönallit ja nitroel-nallit			Tuodaan alueelle ko. käyttöpäivänä, ei varastoa

Alueen pölyämistä hillitään tarvittaessa alueelle erikseen tuotavalla vedellä tai ottamisalueen pohjalle kertyneellä pintavedellä. Miehistön vedentarve tuodaan alueelle erikseen kanistereilla.

Varastokasat muodostetaan vierekkäin siten, että lajikkeet ovat helposti kuormattavissa eivätkä sekoitu keskenään. Soramurskeista tyypillisiä ovat hienot lajikkeet ja seulotut ns. sinkelit. Kivimurskeista lajikkeet vaihtelevat hienoista murskeista karkeisiin sepeleihin. Ne varastoidaan ensisijaisesti vasten itä- ja koillisreunaa, jossa niiden merkitys on melua ja pölyä estävä (vasten etäämpiä asuintaloja ja/tai loma-asuntoja). Lajikkeita tehdään alkuvaiheessa sen verran kuin alueelle kohtuudella mahtuu. Jäljemmin varastopaikat vakiinnuttavat asemapaikkansa. Keskeisesti ennen talvea tehdään lajikkeita, joita tarvitaan talviaikana. Lämpimänä ajanjaksona (kesä) tehdään varastot pääosin täyteen. Varastokasan kierto on noin 1 vuosi, rakentamisen tarpeiden mukaista sykliä noudattaen.

Polttoaineet ja kemikaalit sekä niiden varastointi

Toiminnanharjoittaja varastoi pieneriä öljytuotteita ja voiteluaineita ottamisalueella murskausjakson aikana. Kaikki polttoaineet varastoidaan 2-vaipallisessa polttoainesäiliössä esim. farmarisäiliö tai suurempi säiliö. Ne ovat lukittavia säiliöitä, joissa on myös valuma-altaallinen suojaus. Ajoittain (murskaimia varten) polttoainesäiliö on siirrettävässä suojatussa perävaunussa.

Alueen laitteet toimivat pääosin polttomoottoreilla, joten kevyttä polttoöljyä ja muita polttoaineita varastoidaan pääosin ko. ajoneuvoissa, murskalaitteissa tai aggregaatin polttoainetankissa. Alueella pidettäviä murskausurakoitsijan varastotiloja voidaan tarvittaessa käyttää suojana polttoaineille tms. maaperän pilaantumista aiheuttaville aineille (esim. voiteluaineet). Koneiden ja laitteiden tankkaus-, huolto- ja säilytyspaikat suojataan ja lukitaan asiallisesti. Vaativampaa työkoneiden ja laitteiden korjausta vaativat toimenpiteet suoritetaan soveltuvissa huoltoliikkeissä tai varikolla. Murskaimen huoltotoimenpiteet (hihnojen ja kuluviene osien korjaukset) tehdään pääsääntöisesti ottamisalueella.

Kallion esiintyessä, nallit ja räjähdysaineet tuodaan varta vasten räjäytystyön ajaksi alueelle. Nalleja tai räjähdysaineita ei säilytetä

alueella eikä ilman valvontaa. Kerralla panostetaan soveltuvan kokoinen kenttä ja se räjäytetään ennen työpäivän päättymistä.

Liikennöinti

Alueelle pääsee asfaltoitua Laviantietä pitkin. Liittymästä on hyvät näkemät Laviantielle molempiin suuntiin. Raskasta ajoneuvoliikennettä varten liittymä on riittävän leveä. Kulkemisen sujuvuutta voidaan lisätä mm. korottamalla tieyhteys lähelle Laviantien tienreunan korkeustasoa. Toiminnanharjoittajan toiminnasta johtuen raskaan liikenteen liikennemäärä alueella lisääntyy ennalta arvioiden 0-16 käynnillä vuorokaudessa kiviaineksen kuljetuksista riippuen. Tämän lisäksi alueella työssäkäynti lisää liikennettä.

Tiet jäävät soramurskepintaisiksi, koska tiestöä voidaan joutua muuttamaan useita kertoja ottamistoiminnan aikana. Koska alue ei ole pohjavesialuetta tai suojelualuetta ei sijoitu lähistölle, voidaan alueella käyttää pölynsidontaan tarvittaessa mm. tiesuolausta ja kastelua.

Kaivannaisjätteet

Pintamaat ovat puhtaita maan päältä kuorittuja luonnonmaita - kivikkoa, moreenia, kariketta ja humusta. Alueella muodostuva pintamaa varastoidaan itäkoilliselle reunalle valliksi, joka suojaa ympäröivää aluetta melulta ja pölyltä.

Pintamaita siirretään säännöllisesti niiden läjityspaikoille, kapeiksi valleiksi. Ottamisen edettyä riittävästi niitä voidaan käyttää luiskien rakentamiseen alueen rintauksia vasten. Pintamaat ovat pysyviä väliaikaisesti läjitettynä eikä niistä valu haitta-aineita alueelle tai sen ulkopuolelle. Alueen kaivannaisjätteiden kokonaismäärä on arviolta 25 920 m³-ktr. Toiminnan loputtua kaivannaisjätteet hyödynnetään alueen maisemoinnissa, raaka-aineena tai energiapuuna.

Jälkihoitotyöt ja maisemointi

Ottamisalueen reuna-alueet sopeutetaan ympäröivään maisemaan luiskaamalla reunat 1:3 kaltevuuteen ja pintaamalla pohja alkuperäisillä pintamailla. Lopputilanteen mukaista muotoilua varten tarvittava pintamaakerros on arviolaskelman mukaan saatavilla alueelta. Tarkoituksena on hyödyntää moreenia ja pintamaata. Tarvittaessa voidaan alueen pintaan jättää kivikoita, jota on esiintynyt alueella jo alkutilanteessa. Tavoite ja suunnitelma tarkistetaan aina uuden pintamaiden kuorintajakson alussa/päättyessä. Maanomistaja tekee maisemointia omatoimisesti.

Alue jää reunoiltaan (ml. luiskat) metsätalouskäyttöön ottamistoiminnan päätyttyä. Kiviainesalueen pohja jätetään reunoiltaan pintamailla vuoratuksi ja keskikohtaltaan tasatuksi sorapinnaksi (soramurske/sora), jonka tarkoituksena on toimia mahdollisena ulkoilureitin yhdystarvetta palvelevana alueena.

Mikäli alue soveltuu (ottamistoiminnan jälkeen) päättäjien näkemyksen mukaan osaksi ulkoilureittiä, se voisi sisältää esim. autojen yms. kulkuneuvojen paikoitusalueen, ohjeellisen retkeilyreitit opastustaulun ja/tai viitat sekä mahdollisesti esim. Metsähallituksen/

Ulvilan kaupungin ylläpitämän puuceen tai biologisen käymälän sekä puuvaraston (varauksella, jolloin retkeilijä kantaa tarvitsemansa puutarpeet mukanaan).

Alueelta olisi viitoitukset tarvittavien ulkoilureittien suuntiin. Yhteys etelään toteutuisi alueelle syntyvää soratietä pitkin. Yhteys pohjoiseen tai luoteeseen muotoiltaisiin ottamisalueen suunnitellun reunan yli viistosti niin, että luiska on kävelyä ja kulutusta kestävä. Portaikon rakentamista vältettäisiin rakentamis- ja ylläpitokustannusten välttämiseksi. Ottamisalueen ulkopuolisilla tilojen alueilla puustoa hoidettaisiin metsätalousmaana sekä tilojen reunaan saakka maanomistaja sallii mm. kävelyä kestävän puusillan ja pitkospuurakenteiden rakentamisen tarpeellisiin kohtiin. Maanomistajalla säilyisi luontaisesti puuston harvennusoikeus tarpeen mukaan.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA NIIDEN RAJOITTAMINEN

Maisema, ympäristö- ja luonnonolosuhteet

Ottamisalue ei sijoitu valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaalle maisema-alueelle. Nykyinen maisemakuva muodostuu Laviantien viereisen mäen hakkuusta tilanteesta, jossa ei avaudu laajoja näkymiä.

Hissulanmäen kiviainesalueen puusto ja kasvillisuus tarkistettiin marraskuussa 2020. Tarkistuksessa alue todettiin puustoltaan ja kasvillisuudeltaan tavanomaiseksi. Alueelta löydettiin ko. kasvillisuusvyöhykkeelle tyypillistä puustoa, kenttä- ja pohjakerroksen tyyppilajistoa, mutta ei suojeltavia lajeja moreenimäen varjo- tai paisterinteiden puoliilta. Vain selvitysalueen reunoilla esiintyy metsää. Ottamisalueelle tai sen lähivaikutusalueelle ei sijoitu kallio-, suo- tai metsäluontotyyppejä, jotka olisivat luonnonarvoiltaan erityisen arvokkaita vrt. metsälakikohteet yms. Puulajeista tyypillisimmät ovat mänty ja kuusi, joiden lomassa kasvaa hieskoivua, rauduskoivua, pihlajaa, haapaa ja raitaa. Kenttäkerroksessa varpukasvillisuutta edustavat mustikka, puolukka, ja kanerva. Alueella heinikkoisuutta esiintyy, mutta lajisto on tavanomaista sekä metsä- ja hakkuuaukeille tyypillistä.

Ottamisalueen metsäkasvillisuus on pääosin tuoretta (MT) ja kuivaa kangasta (VT). Karuhkoa kangasta on vain pienialaisesti moreenimäen laella. Ottamisalueen pohjois- ja itäpuoliset purot ovat kosteikkolajien ja mm. sanikkaisten (hiirenporras, metsäalvejuuri, metsäimarre) ilmentämiä.

Luontoselvityksen mukaan ottamisalueelle tai sen lähialueelle ei sijoitu suojelullisesti arvokkaita luontotyyppejä tai lajeja. Luontoselvitykseen liittyvät keskeiset lajiselvitykset tehtiin luontotyyppitarkasteluna, ja esimerkiksi lepakoille tai liito-oraville soveltuvia alueita ei sijoitu selvitysalueelle tai sen reunan välittömään läheisyyteen. Itä- ja pohjoisreunojen metsäalueet ovat suotuisia ja potentiaalisia mm. sammakoille ja linnuille, enemmän kuin Hissulanmäen alue. Keskeiset huomionarvoiset luontokohteet säilyvät alueella muuttumattomina maa-ainesten otosta huolimatta.

Ottamistoiminnan vaikutuspiirissä ei ole suojeltuja luonto-, pohjavesi ja ympäristökohteita tai muinaisjäännöksiä. Ne sijoittuvat yleisesti kauemmaksi ottamisalueesta. Etäisyys ottamisalueelta arvokkaan moreenimuodostuman reunaan on 293 metriä, yksityisiin lähimpiin luonnonsuojelualueisiin 805 metriä ja 672 metriä. Lähialueen muinaismuistot sijoittuvat ottamisalueesta lounaaseen Metsäopiston ympäristöön. Keskeiset huomionarvoiset luonto-, pohjavesi ja ympäristökohteet säilyvät alueella muuttumattomina maa-ainesten otosta huolimatta. Lähimmät metsäalueet eivät edusta poikkeuksellisia luontoarvoja, metsälain mukaisia kohteita eikä maisema-arvoja.

Hissulanmäen aluetta ei ole luokiteltu arvokkaaksi moreenimuodostumaksi. Hakijan toimittaman GTK:n erikoisasantuntijan sähköpostiviestin 2.8.2021 mukaan ”Kullaan alueella on laajoja alueita erityyppisiä moreenimuodostumia. Hissulanmäki kuuluu laajaan ribbed-moreenien kenttään ja sen läheltä on valtakunnalliseen moreenimuodostumien inventointiin otettu monia arvokkaammiksi määriteltäviä kohteita. Siispä Hissulanmäkeä ei ole otettu lopullisen valtakunnallisen inventoinnin kohteeksi.”

Vaikutukset yleiseen viihtyvyyteen

Ottamisalueelle tehtiin melumallinnus, josta näkyy lähtötilanteen mukaiset ympäristöön leviävät äänitasoalueet. Mallinnuksen on tehnyt Lemitor-yhtiö (Wroclaw, Puola) Pohjoismaisen standardin mukaisesti. Mallinnuksen pohjalta havaittiin, ettei haittaavan korkeita meluarvoja esiintynyt loma-asuntojen tai asuintalojen käyttöpihoilla.

Suunnitelman mukainen lähtötilanteen mallinnus osoittaa, että luvanvaraisen toiminnan sijoittaminen ottamisalueelle on mahdollista. Jos toiminta-alueella tai sen ympäristöstä havaitaan muutoksia, jotka voivat vaikuttaa viihtyisyyteen tai terveyteen, raportoidaan poikkeavat tilanteet, kerätään havainnoista tietoa, tehdään suunnitelma ja ratkaistaan ongelma parhaalla soveltuvalla tavalla.

Maaperä

Toiminnalla ei ole vaikutuksia alueen maaperään. Vaikutuksina voivat olla lähinnä pintamaahan onnettomuuden seurauksena joutunut öljy, voiteluaine tms. Sellaisten varalta ajoneuvoihin ja varikolle on varattu imeytysaineet ja erilaisilla laitteilla pintamaa (murske/sora) voidaan nopeasti puhdistaa. Tilojen alueita voidaan päivittäin tarkkailla yksityiskohtaisesti alueella käyntien yhteydessä.

Pohja- ja pintavedet

Kiinteistöllä syntyvät hulevedet johdetaan kiinteistön lounaiskulmassa sijaitsevaan laskeutusaltaaseen, josta vedet purkautuvat ylivaluntana ojaan ja siitä edelleen Joutsijokeen. Ottamisalueen sisäpuolella vettä kertyy todennäköisesti vähän, koska kumpumoreeni on vettä läpäisevää maata. Ottamisalueen pohja kallistetaan lounaiskulmaan siten, että alueen hulevedet ohjautuvat laskeutusaltaaseen. Toiminnan päätyttyä kiviainesalueen pintavesi, joka ei paikallisesti imeydy, virtaa laskeutusaltaan kautta.

Ottamisalueen lähialueilla on metsätaloutta ja sen vuoksi myös ojitettuja metsiä. Pintavedet ohjautuvat avoimia metsäoimia pitkin kohti pohjoista ja Joutsijärveä. Pintavesien suojelun osalta tavoitteena on välttää muutoksia ojaveden laadussa ja vesien hallinnassa. Ottamisalueen ulkopuolista pintavesien muodostumista ei vähennetä eikä valunnan suuntia muuteta.

Hankkeen alueella tai sen lähiympäristössä ei ole tiedossa olevia arvokkaita pienvesiä, merkittäviä vesistöjä eikä hankkeen toteuttaminen vaikuta hulevesiin tai pintavesien käyttöön. Vain laskeutettu alueelta poistuva vesi voidaan johtaa vesistöön. Veden laatua voidaan tarvittaessa seurata vedenlaatutkimuksin.

Alueella ei ole vedenoton kannalta tärkeitä 1 tai 2 -luokan pohjavesialueita. 500 m etäisyydellä ottamisalueen reunoista ei ole tullut tietoon yksityisiä pohjavesikaivoja tai porakaivoja.

Melu ja tärinä

Melua aiheuttavista lähteistä keskeisimmät ovat työkoneiden käyttöönotto alkuvaiheessa ja louheen murskaus. Louheen ja erikokoisten kiviainesten kuormaamisesta aiheutuu melua, samoin kuin pyöräkuormaajan moottorista ja kauhan tyhjentämisestä. Alueella joudutaan käyttämään myös kuormaajan peruutuksen varoitusäänimerkkiä, joka on usein melko runsasta melua tuottava äänilähde (turvallisuusvelvoite). Kun murskauslaitos on paikalla ja toiminnassa, melua aiheutuu murskaimeen laitettavasta louhesyöttestä, jota hillitään vähentämällä louheen pudotuskorkeutta pitämällä kauha kipatessa mahdollisimman alhaalla. Etumurskaimen ääni korostuu, jos murskaimen syöttöaukossa ei ole kumisuojuksia. Jälkimurskaimen ja seulonnan melu on tasaisempaa ja jatkuvampaa. Melua tuottavat vielä valmiiden tuotteiden vieminen kasoihin.

Melumallinnuksen tulokset alittavat ns. Muraus-asetuksen mukaisen raja-arvon 55 dBA kaikkien asuntojen lähimmillä julkisivuilla ja muissa rakennuskohteissa 45 dBA, vaikka esimerkiksi metsäisyyttä, pintamaiden läjitysvalleja tai varastokasoja ei ole mallinnuksessa huomioitu. Tätä melumallinnusta voidaan täydentää harkinnan mukaan melumittauksilla, varsinaisista lähimmistä mahdollisesti häiriintyvistä kohteista (etelästä 1 kpl ja koillisesta 3 kpl), jos murskauksen olosuhteet olennaisesti heikentyisivät.

Murskauslaitoksen aiheuttama melu-, tärinä- ja pölyhaitat minimoidaan siten, että niistä ei aiheudu haittaa ympäristön asutukselle, luonnolle tai liikenteelle. Melun ja pölyn leviämiseen vaikutetaan ensisijaisesti murskauslaitoksen ja murskeiden varastokasojen sijoittelulla suhteessa lähimpiin häiriintyviin kohteisiin. Melua vähennetään kaluston säännöllisellä ylläpidolla ja huollolla sekä melumallinnuksen mukaisesti murskauslaitos sijoitetaan jo alkuvaiheessa alimmalle kaivutasolle. Pölyämistä vähennetään siirrettävän murskauslaitoksen pölylähteiden kattein, peittein ja koteloinnein sekä suihkuttamalla tarvittaessa murskausprosessiin vettä.

Täydennetty melumallinnusraportti

Melumallinnus tehtiin ensimmäisen kerran vuonna 2021. Mallinnus on uusittu ja päivitetty uutena versiona samalle alueelle mutta huomioiden kauemmat kohteet mm. suojele- ja virkistyskohteet.

Vuoden 2023 aikana tarkennettiin loma-asuntojen ja asuntojen käyttötarkoitustiedot Ulvilan kaupungin tietojen mukaisiksi. Mallinnuskartat tehtiin myös uusiksi, kun kallion poraus mallinnettiin tehtäväksi erillisenä vaiheena ennen murskausta (Vaasan HaO:n ohjeiden mukaisesti).

Erillisenä vaiheena mallinnettiin poraustoiminta 1 kpl. Melun pistelähteenä oli 1 kpl porausvaunua, jossa suurin melu ilmenee porauksen alussa, ensimmäisen 0,1–1,0 m syvyydellä. Melu vaimenee porausreiän osalta sitä enemmän mitä syvemmäksi porausreikä ulottuu. Varsinaisen muun toiminnan mallinnuksen osalta käytettiin melun pistelähteinä 6 toimintoa: rikotus 1 kpl (kaivinkone + iskuvasara), kaivinkone 1 kpl (louheen syöttö), kauhakuormaaja 1 kpl (murskeen siirrot) sekä esimurskain 1 kpl, välimurskain 1 kpl ja jälkimurskain. Toiminnan mallintamista varten työkonetiedot ja määrät antoi maanomistaja Teemu Hietanen. Murskaimet ja rikotus on sijoitettu mallinnuksessa ottamistason pohjalle, toimien tason +48,4 korkeudella, merkityllä paikalla. Mallinnuksen pohjalta laadittiin kolme karttaesitystä aloituksen tilanteille.

Asuinrakennukset (ja muut rakennukset) ovat mallinnuksen mukaan päivällä n. 26...45 dBA keskiäänitasossa. Koillisessa ja idässä oleville loma-asunnoille kantautuu mallinnuksen mukaan päivällä 26–43 dBA keskiääni.

Mallinnuksessa tarkasteltiin uutena tekijänä nyt myös pelkän porauksen aiheuttamaa melua. Tässä tapauksessa asuinrakennukset (ja muut rakennukset) ovat mallinnuksen mukaan päivällä n. 26...44 dBA keskiäänitasossa. Koillisessa ja idässä oleville loma-asunnoille kantautuu mallinnuksen mukaan päivällä 25–42 dBA keskiääni. Mallinnuksen laskennallinen epävarmuus lähimpien kohteiden kohdalla on ± 2 dBA.

Mallinnuksessa tarkasteltiin uutena tekijänä nyt kaukoalueita mm. retkeilyreitit reunaan suuntaan ja ns. hiljaisen alueen suuntaan. Melun mallinnus antaa siten seuraavat lukemat: Tuhkapakanmäki (arvokas moreenialue) luoteessa 38 dBA, Retkeilyreitit kaksi pistettä (Ahmauksenojan lähellä) 39 dBA ja 38 dBA. Kauempana pohjoiseen, luonnonsuojelualueen reunassa mallinnus antaa arvoksi 22 dBA ja hiljaisen alueen reunassa 14 dBA ja 16 dBA.

Alkuperäiseen melun mallinnukseen (v. 2021) verrattuna, on meluisimmat laitteet (murskaimet ja rikotus) laskettu alas lopullisen pohjan tasolle (+48,4 m taso). Siten laitteet sijoittuvat käytännössä ko. kohtaan kaivettuun kuoppaan. Se ja lähialueelle muodostuneet seinämät ja vallit ovat vaikuttaneet keskeisimmin meluarvojen pienenemiseen suunnittelualueen lähimmissä mittauspisteiden kohdissa.

Tätä melumallinnusta tuleekin siis täydentää melumittauksilla, varsinaisista lähimmistä mahdollisesti häiriintyvistä kohteista (etelästä 1 kpl ja koillisesta 3 kpl), jos murskauksen olosuhteet olennaisesti heikentyisivät. Melun arvoja tulee mitata vasta, kun murskaus ja rikotus voidaan sijoittaa alueelle suunniteltuun kuoppaan (taso +48,4).

Suojelualueiden reunoilla päästään 38...39 dBA tasoihin sekä hiljaisen alueen reunoilla 14–16 dBA:iin. Näin ollen vaikutukset virkistysalueille ja hiljaiselle alueelle ovat erittäin vähäiset.

Päästöt ilmaan

Hankkeen toteuttaminen ei aiheuttane merkittäviä vaikutuksia ilmaan johtuvien päästöjen (kaasut) tai hengitettävien pienhiukkasten osalta. Pölymittausten tarve on marginaalinen, sillä tärkeämpää on toteuttaa murskaus alle 5 m/s tuulen aikana, jolloin voidaan varmistua siitä, että pölyn leviämisen määrä on hyvin vähäistä. Tuulen suunnalla on myös levinneisyyden kannalta merkitystä.

	Päästö (t/a)
Hiukkaset (sis. pöly)	0,03
Typen oksidit (NOx)	0,21
Rikkidioksidi (SO ₂)	0,16
Hillidioksidi (CO ₂)	310,0

Päästöt puhdistetaan laitteiden suodattimilla, kuten murskauslaitteiden ja kuljetuskalustojen osalta on suunniteltu.

Jätteet

Jätteenimike	Arvioitu määrä (kg/a)	Käsittely- tai hyödyntämispa	Toimituspaikka
Murskausurakoitsijan jäteöljyt	90 kg/a	Urakoitsijan oma varikko	Urakoitsija vastaa jätteiden kierrätyksestä
Murskausurakoitsijan voiteluaineet	30 kg/a	Urakoitsijan oma varikko	Urakoitsija vastaa jätteiden kierrätyksestä
Murskausurakoitsijan hydraulioöljyt	90 kg/a	Urakoitsijan oma varikko	Urakoitsija vastaa jätteiden kierrätyksestä
Toiminnanharjoittajan jäteöljyt, voiteluaineet ja hydraulioöljyt (kauhakuormaaja)	30 kg/a (yhteensä)	Urakoitsijan oma varikko	Kerätään viikoittain pois pakettiautoon ja kuljetetaan varikolle ja edelleen lajitteluun

			vastuullisten tahojen loppukäsittelyyn.
--	--	--	---

Murskausurakoitsija vastaa omien tuottamiensa vaarallisten jätteiden poistamisesta alueelta omissa kuljetusajoneuvoissaan.

Roskat kuljetetaan alueelta pois ja alue pidetään siistinä alueelle järjestetyn roskien keräyspisteen myötä. Jäteöljyt kerätään talteen ja toimitetaan kierrätykseen tai käsittelyyn. Alueen yleinen ilme ja järjestys ovat selkeät.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Murskaimissa ja alueella käytettävissä työkoneissa on öljynimeytysmattoja ja -rakeita mahdollisten polttoaine- ja voiteluainevuotojen torjumista varten. Nykyisissä koneissa ja murskauslaitoksissa, joita huolletaan yhä säännösteltymin, on enää hyvin vähän riskejä. Mikäli poikkeustilanne sattuu, toiminta pysäytetään. Tuolloin paikallistetaan vika tai vuoto ja korjataan se. Onnettomuuksista tehdään välittömästi ilmoitus pelastus- ja ympäristöviranomaiselle. Samassa yhteydessä aloitetaan torjuntatoimet, joilla voidaan rajata ja vähentää ympäristöön aiheutunut vaurio sekä lopulta poistaa aiheutunut vahinko kokonaan.

Polttoaineiden huolto-, säilytys- ja tankkauspaikat suojataan tarvittaessa muovialtaalla. Alueella pidetään riittävä määrä imeytysturvetta tai vastaavaa imeytystarkoitukseen kehitettyä imeytysainetta. Alueella varaudutaan käyttämään öljynkeräysvälineitä öljyvahingon tai polttoainetapaturman varalta. Alueella varaudutaan murskausjaksojen aikana ns. PiMa-lavaan ongelmatilanteissa. Tiivis avolava on olemassa sitä varten, että sinne nostetaan ongelmatilanteessa öljyllä tai polttoaineella pilaantunut maa- tai kiviaines kauhakuormaajalla/kaivinkoneella. Tällaisessa tapauksessa pilaantuneen maa-aineksen lava toimitetaan vastaanottoipaikkaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä.

Alueen luiskaamattomat vaaralliset rintaukset suojataan maastossa työn ajaksi huomioverkolla tai lippusiimalla. Ottamisalueen ympärille asennetaan tarvittaessa varoituskylttejä (vrt. työmaa-alue/jyrkänne/tms.). Alueen tulotien varrelle asennetaan tarvittaessa avattavissa oleva puomi. Ottamisalueen merkintä maastoon ja aitauksen pystyttäminen ohjaavat toimintaa alkuvaiheessa.

Tarkkailu

Tarkkailu muodostuu toiminta-aika seurannasta, tuotantomäärien tarkkailusta ja raportoinnista sekä ulkopuolisen urakoitsijan (murskausurakointi) tekemien omien mittaus- ja tarkkailuvelvoitteiden puolesta.

Vaikutustarkkailua voidaan tehdä laskeutusaltaan rakentamisen jälkeen ko. laskeutusaltaan poisjohdettavasta vedestä (selkiintynyt vesi) tai mikäli pintavesiin/ojaan epäillään joutuneen vaarallisia

aineita esim. konerikon seurauksena. Tarkkailua voidaan tarvittaessa laajentaa, mikäli siihen on olemassa syitä.

Melun mittaus on tarpeellista tehdä alueella kertaalleen, kun ensimmäinen murskaus toteutetaan ja uudelleen, kun ottamistoiminta on olennaisesti edennyt ja murskaimien sijainti on selvästi siirtynyt uuteen paikkaan. Tuolloin ympäristön kohteiden melunarkuus selvitetään reaaliaikaisesti. Tulosten yhteydessä otetaan esille mahdollisesti tarvittavia lisäkeinoja melun vähentämiseksi tai todetaan nykyisten toimien olevan riittävät. Melu mitataan valikoitavien asuintalojen tai loma-asuntojen käyttöpihoilta Ympäristöministeriön ohjeen v.2013 mukaisesti. Konsultin (KV Ympäristökonsultointi) melumittaus tehdään PeakTech 8005 -laitteella ja mahdollisia vesinäytteiden ottoa varten konsultilla on sertifioitu pätevyys (nro 1003) vesinäytteen ottamista ja mittaamista varten. Konsultilla on laaja kokemus pilaantuneiden/likaantuneiden maiden osalta mm. maaperänäytteiden ottamista ja pilaantuneisuuden kunnostussuunnitelman laadintaa/teettämistä varten.

Mikäli ottamisalueella ei kerry pintavesiä, ei pintavesistä tehtäisi laatumittauksia. Kun toimintaa ohjaavan suunnitelman mukainen laskeutusallas on rakennettu ja altaaseen kerääntyy vettä, voidaan poisjohdettavasta vedestä ottaa vedenlaatu näyte.

Ottamistoiminnan aikana seurataan mahdollisia muutoksia kallion rakenteessa, kerroksien esiintymistä ja sijoittumista sekä havaintoja kallion rakoiluista. Seurantaa riskien osalta tehdään jatkuvasti alueella työskennellessä.

Uuden melumallinnuksen tarkkailuksi on esitetty, että melumallinnusta tulee täydentää melumittauksilla varsinaisista lähimmistä mahdollisesti häiriintyvistä kohteista (etelästä 1 kpl ja koillisesta 3 kpl), jos murskauksen olosuhteet olennaisesti heikentyisivät. Melun arvoja tulee mitata vasta, kun murskaus ja rikotus voidaan sijoittaa alueelle suunniteltuun kuoppaan (taso +48,4).

PARHAAN KÄYTTÖKELPOISEN TEKNIIKAN (BAT) SOVELTAMINEN

Louheen irrottamisen tai moreenin rintaudesta ottamisen jälkeen vältetään kiviaineksen turhaa siirtelyä. Pölyämistä vähennetään vedellä murskauksen aikana. Kivisyötön yhteydessä kolahduksia vähennetään vahvoilla kumisuojauksilla esimurskaimen yläosassa. Toiminta-alueen teitä ja kuormausaluetta voidaan tarpeen vaatiessa kastella ja suolata. Myös hienojakoisia murskeasioja ja kuljetettavia kuormia voidaan tarvittaessa kastella. Porauksessa aiheutuvaa pölyämistä ja melua voidaan vähentää porauslaitteen koteloinnilla. Ilmaan joutuvia päästöjä vähennetään mm. välttämällä tyhjäkäyntiä ja valikoimalla puhtaimpia polttoaineita.

Melua voidaan vähentää ympäristössä meluvälillä sekä kivi- ja louhekasolla. Murskaimet sijoitetaan jo lähtötilanteessa alimmalle ottotasolle, jonka ympäristössä on luontaisesti suojaavaa

korkeampaa maata. Suojaustoimenpiteet vähentävät melun määrää koillisen ja idän suuntaan sekä Laviantielle.

Murskaimen huolloilla ja erilaisilla suojauksilla/koteloinneilla pyritään vähentämään meluhaittaa. Lisäksi melumittauksen tulosten perusteella voidaan suunnitella mahdollisia meluntorjuntatoimenpiteitä. Havaintojen perusteella tuulen suunta vaikuttaa herkimmin koillisen/idän suunnassa olevien rakennusten käyttöpihoihin. Haittaa ei todennäköisesti voi ilmetä muissakaan ilmansuunnissa olevien asuintalojen pihapiireihin. Murskaus soveltuu parhaiten tehtäväksi silloin kun tuuli käy etelästä, kaakosta, idästä ja luoteesta.

Parasta käyttökelpoista tekniikkaa sovelletaan myös siihen, että poraus- ja murskausurakoitsijat keskittyvät velvoitteisiinsa ja tekevät työnsä tavalla, joka ei aiheuta haittaa maanomistajan tai naapuritilojen puustolle, maaperälle tai teille.

Toiminnassa huomio kiinnitetään mm. nykyaikaisen kaluston käyttöön, ympäristökuormituksen vähentämiseen, jätteiden lajitteluun, vaikutusten ennakoimiseen, riskien ja vaarojen ennalta ehkäisemiseen, B-luokan murskaimien kotelointeihin ja suojauksiin, porauslaitteiden kotelointeihin ja suojauksiin sekä hyödynnetään pölyn ja melun hallintaan varastokasoja, puustoa, maastonmuotoja ja murskauslaitoksen suuntausta.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu kuuluttamalla siitä Ulvilan kaupungin internet -sivuilla 16.4. – 24.5.2021 välisenä aikana. Kuulutusta koskeva ilmoitus on julkaistu Ulvilan Seutu –lehdessä 22.4.2021. Hakemuksesta on lisäksi annettu erikseen tietoa niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Hakemuksen täydennysasiakirjoista on tiedotettu kuuluttamalla siitä Ulvilan kaupungin internet -sivuilla 8.1. – 14.2.2024 välisenä aikana.

Asiakirjat ovat olleet nähtävillä kuulutusajan Ulvilan kaupungintalolla ja Ulvilan kaupungin internet -sivuilla.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta jätettiin määräaikaan mennessä 8 muistutusta ja 3 mielipidettä. Lisäksi toimitettiin kaksi Hissulanmäen maa-ainesten ottoaluetta vastustavaa adressia, joissa on yhteensä 817 allekirjoittajaa.

Hakemuksen täydennysasiakirjoista jätettiin määräaikaan mennessä 5 muistutusta ja 1 mielipide.

Suomen luonnonsuojeluliitto Ulvila ry ja Suomen

luonnonsuojeluliiton Satakunnan piiri ry ovat 21.5.2021

saapuneessa mielipiteessään esittäneet, ettei lupaa toiminnalle tulisi myöntää, hankkeelle olisi haettava vesilain mukainen vesilupa ja jos maa-ainelupa myönnetään, ei lupaa muutoksenhausta huolimatta tule myöntää. Suomen luonnonsuojeluliitto Ulvila ry ja Suomen

luonnonsuojeluliiton Satakunnan piiri ry ovat perustelleet mielipidettään mm. toiminnan melu ja vesistövaikutuksilla.

Porin seudun Vihreät ry esittää 24.5.2021 saapuneessa mielipiteessään, ettei lupaa toiminnalle tule myöntää. Porin seudun Vihreät ry on perustellut mielipidettään Satakunnan maakuntakaavan merkinnöillä ja Joutsijärven retkeilyreitille mahdollisesti aiheutuvilla meluhaitoilla.

Suomen luonnonsuojeluliitto Pori ry esittää 24.5.2021 saapuneessa mielipiteessään, ettei lupaa toiminnalle tule myöntää. Suomen luonnonsuojeluliitto Pori ry perustelee mielipidettään mm. sillä, että toiminta on vahvistetun maakuntakaavan vastainen ja toiminnalla on haitallisia vaikutuksia Joutsijärveen.

Porin Vesi on 27.4.2021 saapuneessa muistutuksessa ja 17.5.2021 saapuneessa muistutuksen täydennyksessä todennut, että hakijan tulisi ensisijaisesti johtaa hulevedet pois Joutsijärven valuma-alueelta ja toissijaisesti johtaa ne laskeutusaltaan kautta Joutsijärven valuma-alueen vesistöön.

Muistuttaja A on 30.4.2021 saapuneessa muistutuksessa huolissaan raskaan liikenteen kasvun vaikutuksista tienkäyttäjille sekä asutukselle ja vaatii, että kasvavan liikenteen vaikutukset tulee selvittää erityisesti turvallisuusnäkökulmasta sekä mahdollisten pöly ym. haittojen osalta.

Muistuttaja B on 12.5.2021 saapuneessa muistutuksessa huomauttanut, ettei toiminnasta saa aiheutua lähialueen asukkaille melu-, pöly- tai muuta haittaa, joka heikentää rauhallisen ympäristön asumismukavuutta, eikä raskas liikenne saa vaarantaa tiellä liikkuvien turvallisuutta. Alueella on myös talousvesikaivoja, joiden vedenlaatu ei saa kärsiä maa-ainesten oton seurauksena. Lisäksi muistutuksen mukaan toimintaa saisi harjoittaa vain arkipäivisin päiväaikaan.

Muistutukset C ja D ovat lähes saman sisältöiset. Muistutuksissa huomautetaan, ettei lupahakemuksessa ole otettu riittävästi tai ei ollenkaan huomioon toiminnan negatiivisia vaikutuksia. Toiminnasta aiheutuu mm. rakennusten arvon alenemista ja viihtyisyyden vähenemistä. Muistutuksissa tuodaan esiin myös toiminnan sijainti Joutsijärven hiljaisen alueen läheisyydessä sekä ulkoilureitin yhteystarve -merkinnän ja matkailun kehittämisvyöhykkeellä, joiden vuoksi toiminta on vastoin maakuntakaavan tavoitteita. Muistuttajien mukaan Hissulanmäen alue liittyy ratkaisevasti alueen moreenimuodostelmaan ja maa-ainesten otto häiritsee alueen luonto-, pohjavesi- ja ympäristökohteita. Alueen mahdolliset muinaismuistot tulee tutkia ja toiminnan mahdolliset vaikutukset luonnonsuojelualueelle selvittää.

Muistutuksien mukaan hakemuksen mukainen toiminta on uhka vesistöjen saastumiselle. Alueesta tulisi laatia laaja pohjavesiselvitys lähialueen kaivojen vedenlaadun ja riittävyyden turvaamiseksi ja alueen hulevesien laatua tulisi tarkkailla. Louhintaa ei saisi ulottaa hakemuksessa esitetylle tasolle.

Muistutuksien mukaan alueen luontoselvitys on laadittu puutteellisesti ja väärään aikaan vuodesta. Muistuttajien havaintojen mukaan alueella on runsaasti mm. rusakoita, kettuja ja hirvieläimiä sekä alue toimii lepakoiden ruokailualueena ja liito-oravien läpikulkureittinä. Luontoselvityksen lisäksi alueelle tulisi tehdä laaja kulttuurihistoriallinen tutkimus.

Muistutuksen mukaan melumallinnus on epäluotettava ja kokemusperäisten havaintojen perusteella melu leviää pelkästään puun haketuksessa yli kolme kilometriä. Toiminnan pölynsidonta tulisi toteuttaa niin, ettei missään sääolosuhteissa tapahdu pölyämistä.

Alueen maisemointia tulisi suorittaa vaiheittain jo ottamistoiminnan aikana ja alue tulee suojata siten, ettei alueella kulkeville eläimille tai ihmisille aiheudu vaaraa.

Edellä esitettyjen seikkojen vuoksi lupaa toiminnalle ei tulisi myöntää tai mikäli lupa myönnetään, ei toiminnan aloittamista ennen päätöksen lainvoimaisuutta tule myöntää.

Muistutuksessa E vastustetaan Hissulanmäkeen suunniteltua ottamistoimintaa sen aiheuttamien ympäristövaikutusten vuoksi. Toiminta tuo alueelle runsaasti melu-, pöly- ja värinähaittoja. Toiminnan vaikutukset olisivat, sen kesto huomioiden, kohtuuttomat alueen kiinteistöjen käyttäjille. Muistutuksen mukaan melumallinnus on epäluotettava; meluarvot eivät perustu todellisiin mittauksiin. Melu leviää vettä pitkin tehokkaasti ja Joutsijärvi on merkitty maakuntakaavaan hiljaisuuden alueeksi. Kiviaineksen ottotoiminta on ristiriidassa kyseisen merkinnän kanssa.

Alue sijaitsee aurinkoisella alueella ja näin ollen pölynsidontaa ei muistuttajien näkemyksen mukaan saada riittävän tehokkaaksi. Lisäksi on kohtuutonta, että kuormausta suoritetaan vuoden ympäri arkisin klo 7-22 ja lauantaisin 8-16, sillä työkoneiden merkkiäänät ja kuormausta aiheuttavat melua.

Muistutuksen mukaan alueelta syntyvien jätevesien vaikutukset tulisi arvioida ja niitä varten tulisi laatia erillinen suunnitelma. Muistuttajien mukaan alueella on runsaasti talousvesikaivoja.

Muistuttajat tuovat esiin myös huolen maaperän suojelusta ja vaarallisten aineiden säilytyksestä alueella. Lisäksi muistutuksessa otetaan kantaa toiminnan aiheuttamaan liikennemäärien kasvuun ja mahdollisiin vaaratilanteisiin.

Muistuttajien mukaan luontoselvitys olisi tullut toteuttaa kesäaikaan ja pidemmän ajanjakson ajan. Hakemuksen liitteenä oleva luontoselvitys ei anna todellista kuvaa alueen luonnosta. Selvityksessä tulisi ottaa huomioon myös lähialueen vesistöt, eläimet ja kalat. Ahmauksenojalla on muun muassa havaittu majavia.

Muistutuksen F mukaan hakemuksessa esitetty toiminta ei täytä ympäristönsuojelulain eikä maa-ainelain vaatimuksia, joten lupaa ei

tule myöntää. Myöskään lupaa aloittaa toiminta ennen sen lainvoimaisuutta ei tule myöntää. Muistuttajat katsovat, että Satakunnassa ja Ulvilassa on riittävästi maa-ainesten ottoalueita maa-ainesvarantojen tuottamiseen ja maakunnan maa-ainestarpeiden täyttämiseen, joten tarvetta Hissulanmäen moreenin ja kalliokiviaineksen otolle ei ole.

Hakemuksen mukaisella toiminnalla olisi haitallisia vaikutuksia mm. maaperään, ilmaan, pohjavesiin sekä Joutsin- ja Tuurujärveen. Kivilouhoksen läheisyys alentaisi myös lähialueen kiinteistöjen arvoa. Toiminta aiheuttaa naapurustolle, lähialueen kiinteistöille, rakennuksille sekä luontomatkailijoille kohtuutonta räsitystä ja terveyshaittoja mm. toiminnan melu-, värinä-, pölyhaittojen vuoksi. Myös raskaan liikenteen lisääntyminen aiheuttaisi vaaraa tien käyttäjille.

Muistutuksessa tuodaan esiin hankkeen sijoittuminen Joutsinjärven hiljaisen alueen välittömään läheisyyteen. Toiminnalla olisi väistämättä vaikutuksia hiljaisen alueen äänimaisemaan. Kivilouhos ja murskaamo eivät sovellu luontomatkailualueelle ja virkistyskäyttöön tarkoitetun retkeilyreitistön välittömään läheisyyteen. Lisäksi lähellä toiminta-aluetta sijaitsee arvokas geologinen moreenimuodostuma.

Muistutukset ja mielipiteet täydennyksistä

Suomen luonnonsuojeluliitto Ulvila ry on 5.2.2024 saapuneessa mielipiteessään esittänyt ajatuksia ilmoituksesta siirtää maa-ainesasia Teemu Hietanen koneurakointi OY:ltä henkilölle Teemu Hietanen. Hietanen googlaus näytti, että Oy olisi haettu konkurssiin. Silloin kai konkurssipesälle on asetettu hoitaja, joka päättää OY:n asioista, eikä TH voi yksipuolisesti siirtää hakuprosessia itselleen. En ole katsonut kiinteistörekisteriasiakirjoja, mutta jos hakemukseen kuuluvien kiinteistöjen lainhuuto on OY:llä, ei TH:lla ole oikeutta ajaa niihin liittyviä asioita.

Muistuttaja A on 12.1.2024 saapuneessa muistutuksessa huomauttanut, että kun asia tulee lupalautakunnan käsittelyyn, liitteeksi on hankittava räsitystodistukset. Tulee huomioida, että kyseisiä tiloja rasittaa 200 000 euron kiinnitykset sekä Pirkanmaan Ely-keskuksen Ulosmittaus 20.6.2023. Muistuttaja A katsoo, että Ulvilan kaupungin lupalautakunta, eikä Ulvilan kaupunginhallitus voi antaa lupaa maa-aineksen ottamiseen ilman velkojien suostumusta. Lisäksi yrittäjä on tehnyt kaksi konkurssia puolen vuoden aikana, mikä edellyttäisi velkojilta hakea liiketoimintakieltoa yrittäjälle.

Muistutuksessa B otetaan kantaa, että hakijan nimen muutoksella luvan hakemista ei voida jatkaa ja lupahakemus on kokonaisuudessaan hylättävä. Muistutuksessa mainitaan Koneurakointi Teemu Hietanen Oy:n maksuhäiriöt ja muut luottotietomerkinnot sekä yrittäjän kahden eri osakeyhtiön viimeisen puolen vuoden aikana tehdyt konkurssit, joiden perusteella kannattavan liiketoiminnan edellytyksiä ei ole olemassa. Lisäksi tiloihin kohdistuvat kiinnitykset johtavat mitä todennäköisemmin realisointitoimenpiteisiin, joten yrittäjällä ei ole oikeutta ryhtyä maa-aineksen ottamiseen, louhintaan -ja murskaukseen. Muistuttaja

huomauttaa, että on selvitettävä missä määrin yrittäjä on henkilökohtaisessa vastuussa yrityksen veloista. Tiloihin kohdistuvat pankkikiinnitykset koskevat Hissula 886-424-1-144, Mäki-Nurmi 886-424-1-145, Lisä-Nurmi 886-424-1-146 tiloja. Asia on pesähoitajan ja velkojan piiriin kuuluva asia, eikä Ulvilan kaupunki voi tehdä päätöstä luvan myöntämisestä muutosta hakevalle henkilölle.

Muistutukset C ja D ovat lähes saman sisältöiset. Muistutuksissa otetaan kantaa Koneurakointi Teemu Hietanen Oy:n konkurssiin sekä luvan hakijan nimen muutokseen. Muistutuksien mukaan, kun lupalautakunnan uudelleen käsiteltävänä on Koneurakointi Teemu Hietanen Oy:n lupahakemus, eikä konkurssipesä ole sitoutunut hakemuksen velvoitteisiin, tulee lupalautakunnan hylätä hakemus.

Muistutuksien tekijöiden mielestä lisäselvityksen antamisen jälkeenkin voidaan arvioida, että toiminnan aiheuttamasta melusta on kiinteistöille ja ihmisille sellaista haittaa, joka vaikeuttaa niiden käyttöä varattuun tarkoitukseen. Pölyn suhteen muistutuksissa tähdennetään, että nyt tehdyssä lisäselvityksessä on käytetty liian pitkiä etäisyyksiä, jotta tilanne saadaan näyttämään vaikutuksiltaan vähäisenä. Muistutuksissa kerrotaan huolenaihe liikenteen lisääntymisestä sekä tieliittymän huonosta sijainnista. Muistutuksissa tähdennetään, että kyse on uudesta hakemuksesta, koska hakija on vaihtunut.

Muistutuksessa E vastustetaan Hissulanmäkeen suunniteltua ottamistoimintaa sen aiheuttamien ympäristövaikutusten vuoksi. Toiminta tuo alueelle runsaasti melu-, pöly- ja värinähaittoja. Muistutuksessa otetaan huomioon, että Koneurakointi Teemu Hietanen Oy on asetettu konkurssiin 8.12.2023 lähtien. Muistutuksessa tuodaan ilmi huolenaihe mahdollisiin muihin louhoksiin.

Hissulanmäki sijoittuu korkeammalle kuin mökit eli on varmaa, että melutaso ylittää vapaa-ajan asunnoille määrätyn 45db rajan. Mikäli heti alkuvaiheessa ei tehdä isoja valjeja, joita ei pysty järkevästi tekemään ennen kuin on saatu kymmeniä metrejä alueen maanpintaa alemmaksi. Kyseessä on vain mallinnus, johon ei mielestämme tule luottaa etenäkään tällaisessa maastossa.

Muistutuksessa pohditaan mitä on oikeasti tehtävissä, mikäli toiminta aloitettaisiin ja melumallinnus ei toimi? Mökkiläiset sekä lähistön asukkaat saattavat kärsiä melusta useita vuosia tai jopa pidempääkin. Kuka maksaa ja toteuttaa melumittaukset tässä tapauksessa? Voidaanko melurajan ylittyessä toiminnanharjoittaja määrätä lakkauttamaan toimintansa? Mikäli vapaa-ajan asunnoilla huomattaisiin värinää, kuka hoitaa ja maksaa värinämittaukset? Miten vapaa-ajan asukkaille tiedotettaisiin räjäytystöistä? Mihin kaikki jätevesi johdetaan oikeasti?

Muistuttajat tuovat myös huolenaiheensa ilmi Koneurakointi Teemu Hietanen Oy:n vastineesta aiempaan mielipiteeseensä (Muistutus E).

Muistutukset ja mielipiteet ovat kokonaisuudessaan hakemusasiakirjojen liitteenä.

Lausunnot

Hakemuksesta on 16.4.2021 pyydetty lausunnot terveydensuojeluviranomaiselta ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö -vastuualueelta sekä liikenne -vastuualueelta. Hakemuksesta on 21.4.2021 pyydetty lausunto Satakuntaliitolta ja 7.7.2021 Satakunnan museolta.

Hakemuksen täydennysasiakirjoista on 8.1.2024 pyydetty lausunnot terveydensuojeluviranomaiselta, Satakuntaliitolta ja Varsinais-Suomen ELY-keskukselta.

Terveydensuojeluviranomainen esittää lausunnossaan seuraavaa:

”Terveysvalvonta puoltaa luvan myöntämistä seuraavat seikat päätöksessä huomioiden;

Toiminnasta aiheutuva melu ei saa aiheuttaa terveydensuojelulain tarkoittamaa haittaa toiminnan vaikutuspiirissä oleville. Melulle tulee asettaa raja-arvot. Melu on syytä todentaa mittauksin. Melumittaustulosten huomioiminen toimintojen sijoittumisessa.

Toiminta ja toiminnan liikenne eivät saa aiheuttaa terveydensuojelulain tarkoittamia pölyhaittoja toiminnan vaikutuspiirissä oleville. Tarvittaessa pölyämistä tulee estää esim. kastelemalla.

Toiminta ei saa aiheuttaa talous-, ja/tai muiden vesien pilaantumista tai terveyshaittaa. Selvitys lähialueen talousvesikaivoista.”

Terveydensuojeluviranomainen esittää lausunnossaan täydennyksistä seuraavaa:

Terveydensuojelulain (763/1994) 2 §:n mukaan elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Toimintaa tulee harjoittaa siten, etteivät toiminnan liikenne-, melu-, päästöt ilmaan, maaperään tai vesiin aiheuta terveydensuojelulain tarkoittamaa vaaraa tai haittaa toiminnan vaikutuspiirissä oleville.

Toiminnan aiheuttama melu ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa asumisterveysasetuksessa 545/2015 mainittuja sisämelun toimenpiderajoja. Sisämelun toimenpiderajojen oletetaan pysyvän sallituissa rajoissa, mikäli ulkomelutaso ei ylitä valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisia ohjearvoja. Tarvittaessa tulee suorittaa melumittaukset.

Öljy ja muut käytössä olevat haitalliset kemikaalit ja jätteet tulee säilyttää ja varastoida niin, että mahdolliset päästöt maaperään voidaan estää.

Satakunnan museo esittää lausunnossaan seuraavaa:

”Suunnittelualueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei tunneta muinaismuistolain (295/63) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai rakennetun ympäristön arvoalueita. Satakunnan Museolla ei ole huomautettavaa lupahakemukseen.”

Satakuntaliitto esittää lausunnossaan seuraavaa:

"Vireillä olevan lupahakemuksen kohteena olevalle alueelle haetaan maa-aines- ja ympäristölupaa moreenikivien ja kalliolouheen murskaukseen 10 vuodeksi alkaen vuodesta 2021. Hakemuksen mukaan ottamisalue sijoittuu ympäristöön, jossa on kumpumoreenimäkiä ja niiden johdosta loivia, mutta selkeitä korkeusvaihteluita. Kumpumoreenimäessä kalliota ei ole pinnalla näkyvissä. Alueen korkein kohta on Hissulanmäen laella n. 63,0 metrissä ja matalin kohta noin +47,0 koillisosassa, oijen purkukohdassa. Ottamisalue on kumpumoreenia, jonka päälle on lajittunut isojakin kiviä. Kalliomaata esiintyy alueella todennäköisesti ennen suunniteltua alinta kaivusyvyvyyttä. Arvokkaiksi luokiteltu kumpumoreenialue todetaan sijoittuvan yli 290 m ottamisalueesta.

Hakemuksen mukaan ottamistoiminnan vaikutuspiirissä ei ole suojeltuja luontoarvoja. Ne sijoittuvat yleisesti kauemmaksi (vähintään 290 m) ottamisalueesta. Lisäksi hakemuksessa on mm. todettu, että lähimmät metsäalueet eivät edusta poikkeuksellisia luontoarvoja, metsälain mukaisia kohteita eikä maisema-arvoja. Edellä todetun lisäksi hakemuksessa on arvioitu, että toiminta sijoittuu ympäristöön siten, että se ei aiheuta kauniin maisemakuvan turmelemista, merkittävien luonnon kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista eikä laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Toisaalta hakemuksessa on mainittu, että ottamisalue on kumpumoreenia, jonka päälle on lajittunut isojakin kiviä.

Hakemuksessa on virheellisesti todettu, että lupahakemuksen kohteena oleva alue on Satakunnan maakuntakaavassa metsätalousvaltaista aluetta (M), jolta puusto on pääosin poistettu. Lisäksi hakemuksessa on todettu, että alueella ei ole luonnon- tai maisema-arvoja. Satakuntaliitto toteaa, että aluetta ei ole osoitettu Satakunnan maakuntakaavassa metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Tämän lausunnon myöhemmässä osassa käydään tarkemmin suunnitellun ottamistoiminnan suhdetta Satakunnan maakuntakaavaan ja Satakunnan vaihemaakuntakaavaan 2.

Satakuntaliitto kiinnittää huomiota siihen, että suunnitellun ottamisalueen luoteispuolella sijaitsee Satakunnan maakuntakaavassa osoitettu maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokas moreenialue (ge3, Tuhkapakanmäki). Kyseinen alue on luokiteltu valtakunnallisesti merkittäväksi valtakunnallisesti arvokkaita moreenimuodostumia inventoitaessa (Valtakunnallisesti arvokkaat moreenimuodostumat, Suomen ympäristö 14/2007). Lisäksi hakemuksen kohteena oleva alue sijaitsee edellä mainitun inventointiraportin mukaan Porin-Ahlaisten kumpumoreenikenttävyöhykkeellä.

Edellä esitetyn lisäksi Satakuntaliitto kiinnittää huomiota hakemuksessa esitettyyn toteamukseen, minkä mukaan suunnitellun ottamisalueen nykyinen maisemakuva muodostuu Laviantien viereisen mäen hakkuusta tilanteesta, jossa ei avaudu laajoja näkymiä. Hakemusaineiston ja karttatarkastelun perusteella vaikuttaa kuitenkin siltä, että alueella toteutettu hakkuu on avannut

avoimen näkymän hakemuksen kohteena olevalle kumpumoreenimuodostumalle niin, että kumpumoreenimuodostuman ominaispiirteet ovat havainnoitavissa esimerkiksi Laviantien suunnalta.

Satakuntaliiton käsityksen mukaan hakemuksen kohteena olevalle alueelle suunnitellusta maa-ainesten ottamistoiminnasta saattaa aiheutua käytettävissä olevien tietojen perusteella maa-aineslain 3 §:n mukaisten luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista. Hakemuksen kohteena oleva alue on kumpumoreenimuodostuma ja osa laajempaa, valtakunnallisesti merkittävää kumpumoreenivyöhykettä. Alueen geologiset ominaispiirteet suhteessa ympäristöön ilmenevät selkeästi karttaa tarkasteltaessa. Käytettävissä olevien tietojen ja myös hakemuksessa esitetyn kuvauksen perusteella vaikuttaa siltä, että kyseisellä kumpumoreenimuodostumalla on maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia arvoja. Lisäksi haettavan lupahakemuksen maa-aineslain 3 §:n mukaisuutta arvioitaessa on hyvä kiinnittää huomiota myös kyseisen kumpumoreenimuodostuman ja aluekokonaisuuden kauneusarvoihin. Maa-ainesten ottamista käsittelevän oppaan mukaan (Ympäristöministeriön julkaisuja 2020:24, s. 31) geologisen kohteen kauneusarvoihin vaikuttaa usein kohteen erottuminen ja rajautuminen muusta ympäristöstä. Kaunista maisemakuvaa tai luonnon merkittäviä kauneusarvoja voivat edustaa esimerkiksi harjut, dyynit, moreenikummut tai kalliot, jotka erottuvat merkittävästi luonnon- tai kulttuurimaisemassa ja joilta on laaja näköala ympäristöön.

Satakuntaliitto toteaa, että ottamistoiminnan suunnittelussa ei ole otettu huomioon ottamisalueen sijoittumista Satakunnan maakuntakaavassa osoitetulle luontomatkailun kehittämisvyöhykkeelle (mv3, Joutsijärven järvi- ja metsäalue) siitä huolimatta, että hakemuksen liitteenä on ote Satakunnan maakuntakaavasta. Luontomatkailun kehittämisvyöhykettä osoittavalla merkinnällä osoitetaan merkittävät luontomatkailun kehittämisen kohdevyöhykkeet, joihin kohdistuu luontomatkailun, luonnon virkistyskäytön, ulkoilu- ym. reitistöjen sekä luonnonsuojelun kehittämis- ja yhteensovittamistarpeita. Merkintää koskevan suunnittelumääräyksen mukaan vyöhykkeiden sisällä toteutettavassa alueiden käytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota matkailuelinkeinojen ja virkistyspalveluiden kehittämiseen. Lisäksi suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoihin ja asutukseen.

Edellä mainitulle Satakunnan maakuntakaavassa osoitetulle luontomatkailun kehittämisvyöhykkeen alueelle (mv3) ja samalla suunnitellun ottamisalueen läheisyyteen sijoittuu useita luontomatkailuun ja virkistyskäyttöön liittyviä merkintöjä (virkistysalue V, ohjeellinen ulkoilureitti, ulkoilureitin yhteystarve sekä matkailun ja virkistyskäytön kehittämisen yhteystarve), mitkä ilmentävät monin tavoin kyseisen luontomatkailuvyöhykkeen virkistyskäytöllistä ja matkailullista merkitystä. Lisäksi Joutsijärven pohjoisosiin ja samalla luontomatkailun kehittämisvyöhykkeen sisään ja osalle

virkestysaluetta (V) sijoittuu Satakunnan maakuntakaavassa osoitettu melutasoltaan hiljainen alue (hil). Melutasoltaan hiljaista aluetta koskevan suunnittelumääräyksen mukaan alueen ja sen lähiympäristön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota siten, että luonnon äänien ja hiljaisuuden kokeminen on mahdollista. Suunniteltu ottamistoiminta muuttaisi toteutuessaan luontomatkailun kehittämisvyöhykkeen (mv3) ominaispiirteitä vaikuttaen haitallisesti matkailuelinkeinojen ja virkestyspalveluiden kehittämiseen. Merkintää koskevan suunnittelumääräyksen mukaan vyöhykkeiden sisällä toteutettavassa alueiden käytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota matkailuelinkeinojen ja virkestyspalveluiden kehittämiseen. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoihin ja asutukseen. Matkailuun liittyviä toimintoja suunniteltaessa ja vyöhykkeen vetovoimaisuutta kehitettäessä tulee ottaa huomioon vyöhykkeen erityisominaisuudet ja niiden ominaispiirteiden säilyttäminen.

Lisäksi tietyissä sääolosuhteissa ottamistoiminta muuttaa myös melutasoltaan hiljaisen alueen (hil) äänimaisemaa siten, että luonnon äänien ja hiljaisuuden kokeminen häiriintyy.

Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitettu taajamatoimintojen alue (A) sijoittuu suunnitellun hankealueen lounaispuolelle. Lähimmillään etäisyyttä kyseiselle alueelle on noin kilometri. Merkinnällä (A) osoitetaan yksityiskohtaista suunnittelua edellyttävät asumiseen ja muille taajamatoiminnoille, kuten keskustatoiminnoille, palveluille ja teollisuudelle rakentamisalueita, pääväyliä pienempiä liikenneväyläalueita, virkestys- ja puistoalueita sekä erityisalueita. Merkintään liittyy erillinen suunnittelumääräys. Lisäksi ottamisalue rajautuu Satakunnan maakuntakaavassa osoitettuun seututiehen (st), joka kulkee edellä mainitun taajamatoimintojen alueen (A) läpi. Hakemuksessa ei ole arvioitu kapealla seututiellä tapahtuvan lisääntyvän liikenteen aiheuttamia vaikutuksia edellä mainitulla taajamatoimintojen alueella (A) sijaitsevalle asutukselle. Hakemuksessa ei ole muutoinkaan arvioitu hankkeen vaikutuksia Satakunnan maakuntakaavaan ja Satakunnan vaihemaakuntakaavaan 2.

Satakuntaliitto toteaa, että suunniteltu ottamistoiminta sijoittuu Satakunnan maakuntakaavassa ja vaihemaakuntakaavassa 2 osoitettujen Joutsijärven ja sitä ympäröivän luonnon ominaispiirteisiin perustuvien varausten ja niihin kohdistuvien vaikutusten näkökulmasta herkälle alueelle. Joutsijärvi ja sitä ympäröivät alueet ovat vähintään maakunnallisesti merkittävä luonnossa tapahtuvan virkistäytymisen kohde. Myös Joutsijärven aluetta kiertävän retkeilyreitien käyttö on lisääntynyt viime vuosina merkittävästi. Joutsijärvi on tunnettu luonnonrauhasta, jota myös Satakunnan maakuntakaavassa osoitettu melutasoltaan hiljaista aluetta (hil) osoittava merkintä kuvastaa. Toteutuessaan suunniteltu ottamis- ja murskaustoiminta muuttaa alueen vetovoimana olevan luonnonläheisen äänimaiseman ominaispiirteitä merkittäväällä tavalla. Vireillä olevan maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaisen lupahakemuksen mukainen toiminta vaikeuttaa voimassa olevien maakuntakaavojen tavoitteiden toteutumista ja on ristiriidassa edellä

mainituissa kaavoissa osoitettujen merkintöjen ja niihin liittyvien suunnittelumääräysten kanssa.

Lisäksi Satakuntaliitto toteaa, että suunnitellusta ottamisesta aiheutuu Satakuntaliiton käsityksen mukaan maa-aineslain 3 §:ssä tarkoittamia vaikutuksia kuten erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista. Edellä esitetyin perusteluin hakemukselle ei tule myöntää maa-aineslain mukaista maa-ainesten ottamislupaa eikä myöskään ympäristölupaa.”

Satakuntaliitto esittää lausunnossaan täydennyksistä seuraavaa:
Satakuntaliitto antoi hakemuksesta lausunnon Ulvilan ympäristö- ja lupalautakunnalle kesällä 2021 ja vastineen Vaasan hallinto-oikeudelle maaliskuussa 2023.

Hallinto-oikeus on kiinnittänyt 15.9.2023 antamassaan päätöksessä huomiota siihen, että hakemuksen liitteinä olevassa melumallinnuksessa ei ole huomioitu porauksen aiheuttamaa melua ja leviämiskuvissa on epäselvyyttä myös vakituisten ja loma-asuntojen sijainnista. Asiassa ei näin ollen ole voitu arvioida, voidaanko melutason ohjearvot alittaa lähimmillä loma-asunnoilla tai aiheutuuko toiminnan melusta sellaista haittaa virkistysalueen käytölle, että toiminta vaikeuttaa alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Muilta osin hallinto-oikeus piti tehtyjä selvityksiä riittävinä lupaharkinnan suorittamiseksi.

Hakija on täydentänyt maa-aines- ja ympäristölupahakemustaan 13.11.2023 päivitetyllä melumallinnuksella. Satakuntaliitto kiinnittää huomiota siihen, että laaditun melumallinnuksen johtopäätöksissä ei ole otettu huomioon hakemuksen kohteena olevan alueen sijoittumista Satakunnan maakuntakaavassa osoitetulle luontomatkailun kehittämisvyöhykkeelle (mv3, Joutsijärven järvi- ja metsäalue) ja miten toiminnasta syntyvä melu vaikuttaa ko. kehittämisvyöhykkeen tavoitteisiin. Luontomatkailun kehittämisvyöhykettä koskevan suunnittelumääräyksen mukaan vyöhykkeiden sisällä toteutettavassa alueiden käytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota matkailuelinkeinojen ja virkistyspalveluiden kehittämiseen. Suunnittelussa on otettava huomioon toteutettavien toimenpiteiden yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä olemassa oleviin elinkeinoihin ja asutukseen. Matkailuun liittyviä toimintoja suunniteltaessa ja vyöhykkeen vetovoimaisuutta kehitettäessä tulee ottaa huomioon vyöhykkeen erityisominaisuudet ja niiden ominaispiirteiden säilyttäminen. Ääniympäristö on yksi suunnittelumääräyksen tarkoittamista ominaispiirteistä ja ääniympäristön muutoksia arvioitaessa tulee ottaa huomioon hankkeen vaikutukset Satakunnan maakuntakaavassa osoitetun ulkoilureitin yhteystarpeen kehittämiseen.

Melumallinnuksen johtopäätöksiä suhteessa Satakunnan maakuntakaavassa osoitettuihin varauksiin tulee täydentää ja arvioinnin tulokset tulee ottaa huomioon hankkeen maa-aines- ja ympäristölupaa koskevassa harkinnassa ja hankkeen mahdollisessa jatkosuunnittelussa (esim. melua aiheuttavien toimintojen päivittäisen toiminta-ajan rajoittaminen). Arvioinnissa on hyvä

kiinnittää huomiota myös mm. alueen ääniympäristön ominaispiirteissä tapahtuviin muutoksiin koskien alueen lähistöllä sijaitsevaa asutusta ja loma-asutusta.

Satakuntaliitolla ei ole muuta huomautettavaa vireillä olevasta lupahakemuksesta Satakunnan maakuntakaavojen näkökulmasta.

Varsinais-Suomen ELY-keskus esittää lausunnossaan seuraavaa:

"Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että maa- ja kiviaineksen otto ja murskaus hakemuksen tarkoittamalta alueelta on mahdollista luonnon-, maiseman- ja vesiensuojelun kannalta, mikäli kaikessa toiminnassa ja alueen jälkihoidossa huomioidaan ottamisalueella ja sen läheisyydessä sijaitsevat maakuntakaavan varaukset ja niitä koskevat kaavamääräykset.

Lupakäsittelyn yhteydessä tulee huomioida ainakin seuraavaa:

- Lupahakemuksesta on pyydettävä Satakuntaliiton lausunto
- Ennen ympäristö- ja maa-ainesluvan myöntämistä tulee hakijan hakea liittymän käyttötarkoituksen muuttamista Pirkanmaan ELY-keskukselta. Samalla hakijan tulee esittää ne tarpeelliset liittymän kunnostustoimenpiteet, jotta liittymästä voidaan turvallisesti uudessa käyttötarkoituksessa liittyä maantielle. Linkki: <https://www.ely-keskus.fi/liittymat>
- Ottamisen yhteydessä ottajan on huolehdittava siitä, että maa- tai kallioperään tai pohja- tai pintaveteen ei pääse ympäristölle haitallisia aineita.
- Ottamisalueelta kulkeutuvat valuma- ja suotovedet tulee vesistökuormituksen vähentämiseksi ohjata maastoon laskeutusaltaan kautta. Toiminnan vaikutuksia pintavesiin tulee tarkkailla laskeutusaltaasta lähtevästä vedestä vuosittain. Vesinäytteistä tulee analysoida ainakin: pH, typpiyhdisteet, CODMn, sähkönjohtokyky, sameus ja öljyhilivedyt.
- Toiminnanharjoittajan on huolehdittava, että alueen ojarakenteet pysyvät toimintakuntoisina eikä vesien johtamisesta aiheudu virtausreitit varrella olevien maiden vettymistä tai muuta vahinkoa.
- Toiminnasta ei saa aiheutua meluhaittaa asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöille tai luonnonsuojelu ja virkistysalueille. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisia melutason ohjearvoja.
- Toiminnan aiheuttama melu on mitattava vähintään kerran toiminnan ollessa käynnissä melumallinnuksen tulosten tarkistamiseksi. Mittaukset on tarvittaessa toistettava, mikäli epäillään melutason ohjearvojen ylittymistä.
- Jyrkistä seinämistä ei saa aiheutua sortumavaaraa tai muuta riskiä ihmisille tai eläimille. Luonnossa liikkujien turvallisuuden varmistamiseksi kaivualueen jyrkät otorintaukset tulee merkitä ja tarvittaessa suojata aidalla jo ottamistoiminnan aikana. Yli 1,5 m korkeat rintaukset merkitään maastoon joko suoja-aidalla tai

lippuvaijerilla ja yli 3 m korkeat ottorintaukset suojataan kiinteällä aidalla.

Lupapäätöksestä on viivytyksettä ilmoitettava MAL 19 §:n edellyttämällä tavalla. Ilmoitukseen on liitettävä kaikki ne päätökseen liittyvät asiakirjat (myös täydennetyt), jota MAL 20 §:n mukaisen muutoksenhakumahdollisuuden mahdollinen käyttö asiassa edellyttää.

Lisäksi Varsinais-Suomen ELY-keskus pyytää lupaviranomaista ilmoittamaan ottamislupaa koskevat tiedot sähköisellä lupapäätöslomakkeella, joka löytyy osoitteesta: https://anon.ahtp.fi/_layouts/Lomake.ashx?LomakeID=10045. Ainakin ottamissuunnitelman nykytilanteen ja lopputilanteen kartat suositellaan skannattaviksi lomakkeen liitetiedostoksi. Lomakkeen huolellinen täyttäminen on tärkeää, koska sähköisen tiedonsiirron kautta valtakunnallista maa-ainesluparekisteriä hyödynnetään mm. paikkatietoaineistoissa (koordinaattitiedot), maa-ainesluvan haltijoiden vuosittaisten ilmoituspyyntöjen lähettämisessä sekä myös kuntien lupa- ja valvontaviranomaisen apuvälineenä.”

Varsinais-Suomen ELY-keskus esittää lausunnossaan täydennyksistä seuraavaa:

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue (ELYkeskus) katsoo, että täydennetty melumallinnus on asianmukainen. Toiminnan aiheuttama melu on mitattava vähintään kerran toiminnan ollessa käynnissä melumallinnuksen tulosten tarkistamiseksi, kuten mallinnuksessakin tuodaan esille. Mittaukset on tarvittaessa toistettava, mikäli epäillään melutason ohjearvojen ylittymistä.

Muilta osin ELY-keskus viittaa asiasta aikaisemmin antamaansa lausuntoon.

Hakijan kuuleminen

Luvan hakijalle annettiin tilaisuus tulla kuulluksi lausuntojen ja muistutusten johdosta sähköpostitse 14.6.2021. Satakunnan museon lausunto annettiin hakijalle tiedoksi 26.8.2021.

Luvan hakijalle annettiin tilaisuus tulla kuulluksi täydennyksistä laadittujen lausuntojen ja muistutusten johdosta sähköpostitse 15.2.2024.

Luvan hakija on 8.7.2021 saapuneessa vastineessaan vastannut lausuntoihin ja muistutuksiin seuraavasti:

Kestävä kehitys liiketoimintaympäristön edellytyksenä Koneurakointi Teemu Hietanen Oy on vuonna 2008 perustettu maansiirtoyritys, joka toimii koko Suomen alueella. Koneurakointi Teemu Hietanen Oy:llä on pari vastaavanlaista toimintaa harjoittavaa maa-aineksen ottopaikkaa Satakunnassa. Jämijärven kivilouhoksella ja Karvian sora-alueella yrityksen on harjoitettu toimintaa jo joitakin vuosia. Kuulumme Suomen huoltovarmuusketjuun valmistaessamme suurimpia tiealueita mm. Klaukkalan ohikulkutie, joka valmistui syksyllä 2020 ja Hämeenkyrön ohitustie VT3, joka on tekeillä juuri

nyt. Asiakkaitamme on monenlaisia, niin yksityisiä, kuntia, valtio kuin suurempiakin yrityksiä kuten Destia, Kreate sekä YIT Suomi.

Pienessä kunnassa, kuten Kankaanpäässä, on jokaisen yritystoiminnan ja työpaikan eteen panostettava ylläpitämällä elinkeinotoimintaa ja sitä kautta elinvoimaisuutta. Keskeistä nykyisessä taantuman aikana on turvata elinkeinotoiminnan pohjana olevien raaka-aineiden saanti. Tavoitteenamme on taata toimintaedellytykset seuraavalle kasvamassa olevalle sukupolvelle.

Taajamat kehittyvät ja ympäristössä tapahtuvaan rakentamiseen tarvitaan kiviainesta yhä enemmän muista lähteistä kuin hiekkaharjuista. Monet Etelä-Suomen ELY-keskukset ovat laajasti hiekkaharjujen suojelun kannalta eikä niihin enää saa jatkolupia. Toisin sanoen harjujen suojelu ohjaa kiviainesten ottamista moreenin käytön lisäämiseen. Rakentamisen raaka-aineiksi on myös Suomen ympäristökeskuksen ohjauksena suositeltu moreenikenttien kiviainesten käyttömahdollisuuden tutkimista ja käytön lisäämistä – siis korvaamaan hiekan käyttöä.

Olemme investoineet ydintoiminnan – eli maansiirto ja koneurakointi – lisäksi Kankaanpään, Karvian ja muiden ympäristökuntien työkohteiden lisäksi myös moreeni- ja kalliokivialueeseen (Ulvila), jolloin urakoimiimme työkohteisiin ja muille asiakkaille on saatavilla CE-merkittyjä tutkittuja kiviaineksia.

Toimintamme on kehittynyt yrityksen aloittamisen jälkeen monipuoliseksi. Olemme pystyneet luomaan parisen kymmentä uutta työpaikkaa sekä sen myötä tuoneet elinvoimaa Kankaanpäähän. Lisäksi työntekijämme tulevat useilta eri paikkakunnilta. Yritystä, toimintaa ja työpaikkoja ei voida säilyttää, saati kehittää ja kasvattaa epävakaassa ympäristössä. Hissulanmäen kohteessa ympäristönsuojelulliset ja terveydelliset näkökohdat huomioidaan vaadittavien lakien mukaisesti, alue pidetään puhtaana eikä maa-ainesottoa kohdisteta Porin alueen hiekkaharjuille.

Lausunnot

Hakijan vastine Porin Terveysvalvonnan lausuntoon:

Hankkeen lähtökohtaisena tavoitteena on pidetty sitä, että Terveysvalvonnan lausunnon mukaisesti kiviainestoinnasta ei aiheudu terveydensuojelulain tarkoittamaa haittaa toiminnan vaikutuspiirissä oleville. Melulle asetettavat meluarvot tulee pohjautua lainmukaisiin normeihin sijainti Laviantien varrella huomioiden. Toiminnanharjoittaja haluaa tuoda esille, että Laviantien melko vähäinenkin liikennemäärä tuottaa melua – ajoittain enemmän ja toisinaan vähemmän.

Toiminta ja toimintaan liittyvä liikenne on huomioitu suunnitelmassa mm. seulonta- ja murskausyksiköiden sijoittelulla. Pölyäminen kohdistuu alueella ensisijaisesti kohteen omille tieosuuksille ja toissijaisesti ympäröivälle ottamisalueelle. Toiminnanharjoittajan mukaan pölyäminen ei tule leviämään naapurituloille, koska omien tilojen (3 kpl) metsäalueet suojaavat erityisesti pohjoiseen, koilliseen ja itään sijoittuvien naapureiden metsätalousalueita. Etelässä oleva

liittymäyhteys järjestetään ELYn lausuntoon liittyvällä tavalla mm. liittymän muutoshaku on vireillä ohjeiden mukaisesti. Liittymän parannuksen päätteeksi tilan puolella oleva tiealue voidaan kestopäälystää, joka vähentää Laviantielle kohdistuvan pölyämisen. Lopputilanteen mukaiset luiskat ja suojaukset etelään ja länteen näkyvät piirustuksessa (Liite 9). Tarvittaessa pölyämistä voidaan hillitä mm. liittymän hoitamisella harjakoneella ja pesulla. Konsultin kokemuksen mukaan haitallisia määriä (kivi)hiukkasia voidaan havaita pääasiassa ottamisalueella. Sen vuoksi työkoneiden kuljettajat työmaalla käyttävät tilanteen mukaisesti henkilösuojaimia tarvittaessa.

Ottamisalueen rajasta lukien lähimmät talousvesikaivot sijoittuvat noin 450-500 m päähän, mikäli sellaisia on olemassa esim. lähimmissä loma-asunnoissa. Tavallisten rengaskaivojen tutkiminen em. etäisyydellä ei tule tuomaan lisäarvoa vesien/vedenlaatujen seurannalle mahdollisissa kaivoissa, jos niiden lähtökohtainen laatu ei sovellu edes talousvedeksi (juomiskelpoinen vesi). Kaivoissa, joissa on esim. bakteeri- ja värihaittoja taikka kohonnutta rauta- tai mangaaniarvoa, voivat toimia lähinnä ”kasteluvesi”- kaivoina. Toinen tekijä on se, että kaivojen seuranta yli 450-500 m päässä ei ole tarpeen, koska pohjaveden alaista ottamista ei tehdä. Konsultin mielestä jo yli 300 m päässä olevat pintavesikaivojen tutkimiset tulevat tarpeettomiksi, kun ottamisalueen ja mahdollisesti tutkittavan pintavesikaivon välissä on useita syviä ojia ja muutamia hiekkateitä sekä mursketeitä (ns. mökkitie eli Koskisentie). Myös Ahmauksenojan varrella olevat ko. ojaveden tasolla ja ko. ojaveden laadun vaikutuspiirissä olevat mahdolliset kaivot tulisi jättää seurannan ulkopuolelle. Tärkeimmäksi vesien seurannan mittariksi nähdään konsultin näkemyksen perusteella ottamisalueen länsi- ja itäpuolisten ojien/purojen vedenlaadun tutkimisella siten, että ensiksi ennen ottamistoimintaa tutkitaan ns. tausta-arvot kahdesta pisteestä (ojaa kohden) Laviantien viereisiltä osuuksilta. Läntinen sijoittuisi noin 50 m päähän Laviantien eteläpuolelle ja toinen suunnitellun (laskeutetun purkuveden) liittymiskohdan jälkeen, ennen seuraavaa ojan haaraa. Toinen vedenlaatutarkkailupiste olisi Hissulanmäen itäpuolella sijaitsevassa ojassa. Nämä tausta-arvojen tutkimiset ja ns. nolla-arvon määritykset voitaisiin asettaa lähtökohtaisesti tärkeimmiksi vedenlaadun seurannan osiksi. Kolmantena osana voisi olla laskeutusaltaasta poistuvan veden laatututkimus – kohdasta ennen kuin vesi poistuu laskeutusaltaasta painovoimaisesti.

Hissulanmäen maa-aines on valtaosaltaan keskikarkeata moreenia, jossa sadevesi imeytyy maa-ainekseen ja sen läpi. Suunnitelmaselostuksessa on esitetty suojaustoimenpiteet ja lisäksi on mainittu, että tarvittaessa murskauslaitoksen alle voidaan sijoittaa pohjavettä suojaava rakenne: filleri 200 mm, HPDE-kalvo, filleri 200 mm, suodatinkangas N2 ja pintaan #0-32 mursketta 400 mm. Vastaavaa rakennettahan normaalisti tarvittaisiin yleensä vain pohjavesialueella toimiessa.

Hakijan vastine Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausuntoon:
Toiminnanharjoittaja on jo ennalta pyrkinyt hakemaan liittymän käyttötarkoituksen muutosta, mutta sellaisen hyväksyminen on vasta

puolivälissä, koska se odottaa tämän yhteislupakäsittelyn lopputulosta. Vasta päätöksen julkistamisen jälkeen muutoshakemus voidaan viedä loppuun ja saada siitä päätös.

Alueella huolehditaan, että maa- ja kallioperään ei pääse haitallisia aineita. Alueen toiminnat ja työskentely järjestetään siten, että pohjajätkä pintaveden ei pääse mitään aineita toiminnasta johtuen.

Vuosittain toiminnan vaikutuksia voidaan seurata VarELY:n esittämien ohjeiden mukaisesti.

Ojien rakenteisiin ei tehdä muutoksia toiminnan aikana. Siten on oletettavaa, ettei vaikutuksia voisi aiheutuakaan. Lähtökohtaisesti VarELY pyrkii ilmeisesti kiinnittämään huomiota laskeutusaltaan vesien yhdistämisestä aiheutuvia haittoja ko. olemassa olevaan ojaan. Toiminnanharjoittajan ja konsultin mielestä erityistä haittaa ei voi syntyä, koska mitään merkittävää eli laajaa tai syvää ojaa ei tarvitse kaivaa. Laskeutusaltaasta painovoimaisesti valuva vesi on kirkas ja sisältää erittäin vähän suspensoitunutta ainesta. Koska Hissulanmäen alue on moreenia, jonka läpi suurin osa sadevedestä suotautuu, on muodostuvan pintaveden määrä pintavaluntana pieni verrattuna mm. ottamisalueen lopulliseen laajuuteen tai alkuvaiheen tilanteeseen. Toiminnassa ei ole tarvetta mennä ojarakenteiden lähelle. Sen vuoksi ojarakenteet kestävät samalla tavalla kuin ovat kestäneet mm. metsäkoneiden kulutusta. Hissulanmäellä ja reunamaastossa kulkiessa voi huomata, että erilaiset koneet eivät ole aiheuttaneet kiviseen moreenimaan ympäristöön painaumuksia eikä niihin ole kertynyt liioin vettä. Lähimmän ojan alajuoksulla oleville maille ei voi konsultin arvion mukaan aiheutua vettymistä, pohjautuen ojien koskemattomuuteen ja pinta- ja valumavesien vähäiseen määrään tai sen muutokseen.

Melua voidaan mitata ja seurata VarELY esittämän tarkkailumäärän mukaisesti. Esitetään kuitenkin niin, että jokaisen loma-asunnon kohdalta ei tarvitse mitata erikseen vaan, että mittaus voidaan tehdä lähimmästä loma-asunnosta murskauksen aikana tai muodostaa 2-3 loma-asunnon ryhmiä suhteessa loma-asuntojen etäisyyksiin toisistaan. Laviantien varteen sijoittuvien asuntojen osalta mittaukseen vaikuttaa mitä ilmeisimmin Laviantien tieliikenteen melu. Sen vuoksi Laviantien varren asunnoista tutkittaisiin alkutilanteessa vain lähin asunto. Meluarvoissa sovelletaan valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisia melutaso arvoja.

Alueella ei tule olemaan sortumavaaraa, koska alue on moreenia ja luiskat voidaan pitää loivina kaivuutoiminnan aikana. Kun mahdolliseen kalliotasoon päästään, sovelletaan sen louhinnassa suunnitelman mukaisia luiskia ja muotoillaan päättyvät ottamisen reunat heti lopputilanteen mukaisiksi. Meluvalli muotoillaan jo toiminnan aloittamista ennen maaston olemassa oleviin muotoihin sopivaksi ja suunnitellun korkuiseksi.

Hakijan vastine Satakuntaliiton lausuntoon:

Satakuntaliitto arvioi, että yhteisluvan myöntämisedellytyksiä ei olisi mv3-aluemerkinnästä johtuen ja että ulkoilureitin yhteystarve - merkintä sijoittuu Hissulanmäen lähelle, sen itäpuolelle. Edelleen

Satakuntaliitto on esittänyt, että seututie (st) eli Laviantie rajautuu ottamisalueeseen.

Vain edellä mainitut kolme merkintää käsitellään alla sillä tarkkuudella, että kävisi selvästi ilmi niiden olevan osittain väärin perusteltuja ja/tai olevan ristiriidassa aiemman vallitsevan menettelyn osalta.

1. Verrattuna aiempien mv3 -alueen sisäalueelle haetuissa ja voimaan tulleiden maa-ainelupien ja yhteislupien osalta Satakuntaliiton lausunto ei ole kiinnittänyt huomiota maa-ainesten hyödyntämistä estävillä lausunnoilla. Tällaisia ottamisalueita on tehty maakuntakaavan hyväksymisen jälkeen (v.2013) vuosittain mm. Karvian ja Honkajoen suunnilla. Kaikki em. kohteet kiviaineksen ottamisesta, louhimisesta tai murskaamisesta riippumatta ovat mv3:n sisäpuolella.

Maakuntakaavaa tarkastellessa Joutsijärven ympärillä voi huomata erikoisen piirteen. Luontomatkailua edistävä mv3 -merkintä on rajattu hyvin laajasti Kosken taajaman ympärille, ja toisaalta useita järviä ja soita, joilla on V- SL- tai sl -merkintä on rajattu puoliksi ulos ja puoliksi mv3:n rajauksen sisään. Siten konsultin näkemyksen mukaan mv3-rajaus on suuripiirteinen ja tulkinnanvarainen määräävänä tai ohjaavana kaavamerkintänä.

2. Hissulanmäen lähelle, sen itäpuolelle sijoittuu ”ulkoilureitin yhteystarve”-merkintä. On huomioitava, että merkintä sijoittuu Satakuntaliiton lausunnonkin mukaan Hissulanmäen yhteisluvassa esitetyn toiminta-alueen ulkopuolelle. Merkinnällä osoitetaan merkittävien ulkoilureittien yhteystarpeet ja maankäytön suunnittelulla on turvattava ulkoilureitin yhteystarpeen toteuttamismahdollisuudet”.

Kyseinen suunnittelumääräys on otettu alkuperäisessä suunnitelmassa huomioon usealla eri tavalla. Hissulanmäki on kivikkoinen alue ja sen käyttäminen ulkoilureittinä ei ole ensisijaisesti arvioitu olevan helposti järjestettävissä kivikkoisuudesta johtuvan vaikeakulkuisuuden vuoksi. Toisena seikkana on ottamisalueen kolmen tilan pohjoisosien tiheä sekarakenteinen puusto ja runsas ojitus, joiden vuoksi alue vaatii rakennustoimenpiteitä mm. metsänraivausta, pitkospuita ja siltoja. Näistä em. seikoista johtuen kiviaineksen ottamistoiminta ei mitenkään merkittävästi estä alueen kiertämistä ja ohjaamasta ulkoilureitin yhteystarve esim. olemassa olevaa Koskisentietä tai Tammentietä pitkin kohti jo olemassa olevaan Joutsijärveä kiertävään retkeilyreittiin.

Satakuntaliiton lausunnossa puuttuu aika-perspektiivi. Tästä johtuen on epävarmaa, millaisena aikana tällaisen ulkoilun yhteystarpeen luominen on ajateltu tapahtuvan. Sen seurauksena sekä sovittelun ja yhteystarpeen monipuolisen toteuttamistarpeen kaikki mahdollisuudet ylläpitäen, ovat luvan hakija ja konsultti muuttaneet yhteisellä pohdinnalla ottamisalueen lopputilanteen mukaista tilannetta ja näkemystä siitä, että ottamisalueen viimeisteltyä pohjaa voidaan hyödyntää muullakin tavalla kuin metsätalousalueena.

Alla on asiaan liittyen Suunnitelmaselostuksessa esitetty teksti ja sen jälkeen korvaava teksti:

13. ALUEEN JÄLKIKÄYTTÖ Alue jää metsätalouskäyttöön koko ottamistoiminnan päätyttyä. Ottamisalueen reunat ja luiskaukset tehdään 1:3 kaltevuuteen, kun ottamisalueen maisemointi on toteutettu.

Korvaava kappale:

13. ALUEEN JÄLKIKÄYTTÖ Alue jää reunoiltaan (ml. luiskat) metsätalouskäyttöön koko ottamistoiminnan päätyttyä. Ottamisalueen reunat ja luiskaukset tehdään 1:3 kaltevuuteen, kun ottamisalueen maisemointi on toteutettu. Tasattu kiviainesalueen pohja jätetään reunoiltaan pintamailla vuoratuksi ja keskikohdaltaan tasatuksi sorapinnaksi (soramurske/sora), jonka tarkoituksena on toimia mahdollisena ulkoilureitin yhdystarvetta palvelevana alueena.

Mikäli alue soveltuu (ottamistoiminnan jälkeen) päättäjien näkemyksen mukaan osaksi ulkoilureittiä, se voisi sisältää esim. autojen yms. kulkuneuvojen paikoitusalueen, ohjeellisen retkeilyreitit opastustaulun ja/tai viitat sekä mahdollisesti esim. Metsähallituksen/ Ulvilan kaupungin ylläpitämän puuceen tai biologisen käymälän sekä puuvarasto (varauksella, jolloin retkeilijä kantaa tarvitsemansa puutarpeet mukanaan).

Alueelta olisi viitoitukset tarvittavien ulkoilureittien suuntiin. Yhteys etelään toteutuisi alueelle syntyvää soratietä pitkin. Yhteys pohjoiseen tai luoteeseen muotoiltaisiin ottamisalueen suunnitellun reunan yli viistosti niin, että luiska on kävelyä ja kulutusta kestävä. Portaikon rakentamista vältettäisiin rakentamis- ja ylläpitokustannusten välttämiseksi. Ottamisalueen ulkopuolisilla tilojen alueilla puustoa hoidettaisiin metsätalousmaana sekä tilojen reunaan saakka maanomistaja sallii mm. kävelyä kestävän puusillan ja pitkospuurakenteiden rakentamisen tarpeellisiin kohtiin.

Maanomistajalla säilyisi luontaisesti puuston harvennusoikeus tarpeen mukaan.

3. Seututie (st) -merkinnällä on maakuntakaavassa merkitty ns. Laviantien osuus, joka kulkee läheltä ottamisaluetta, ja joka palvelee kiviainesten toimittamista. Ottamistoimintaa varten on jo aiemmin laadittu hakemus valmiiksi odottamaan PirELY (Pirkanmaa) käsittelyä, koska VarELY-liikenne oli VarELY:n lausunnossa lausunut asiasta niin, että ns. metsätalousliittymä tulee korvata uudella liittymätyypillä. Liittymän muutoshakemus käsitellään yhteislupamenettelyn päätyttyä.

Satakuntaliiton lausunnossa on todettu kahteen kertaan siten, että seututie rajautuu ottamisalueeseen. Tämä on virheellinen päätelmä piirustuksista, joissa selvästi on vain liittymä, joka rajautuu seututiehen. Ottamisalueen ja seututien (st) väliin jää 30 m vyöhyke (tilarajasta mitattuna) metsätalousmaata sekä mahdollisen louhintarintauksen ja seututien väliin 50 m levyinen vyöhyke. VarELY-liikenne on todennut lausunnossaan, että etäisyys on

riittävä, kun vielä on huomioitu, ettei ottamisen pohja ole kuin 1-3 metriä alempana kuin seututien tasausviiva.

Satakuntaliiton lausunnossa epäillään seututien (st) soveltuvuutta kiviaineskuljetuksiin, turvallisuutta ja mahdollista haittaa läheisen Kosken taajaman kevyenliikenteeseen. Hissulanmäen kohdan liikennemäärä on 322 ajoneuvoa vuorokaudessa. Kun lasketaan oletettu maksimi kuljetusmäärä esim. 16 ajoneuvolla vuorokautta kohden, olisi liikennemäärän kasvu 5 %. Opiston kohtaan saakka liikennemäärä on 1133 ajoneuvoa vuorokaudessa, jolloin kasvu olisi 1 %. Kyseessä olisi siis enimmäismäärät liikennemäärän kasvun suhteen. Kun kiviaineskuljetukset alkavat, on liikennemäärä pitkään pieni, koska kiviainemenekki on riippuvainen kysynnästä. Ratkaisevaa onkin, että mikäli kiviainemenekki on todella suosittu, olisi kuljetuksia siis 16 kpl/vrk. Jos kuljetusten määrä on keskinkertaista, olisi kuljetusten määrän kasvu prosentteina jo verrattain pieni (kiviainesalueelta).

Laviantielle jo olemassa olevan liikenteen vaikutus on laskentatavasta riippuen vähintään 95 % ja lisäyksen osuus Hissulanmäen kohdassa 1-5 %. Tämä olisi laskelman mukaan 1-2 Hissulanmäeltä lähtenyttä ajoneuvoa tunnissa. Suurin osa kiviaineskuljetuksista arvioidaan suuntautuvan kohti Ulvilaa ja Poria. Havaintojen mukaan (maastotöiden aikana) alueella ei liikkunut ihmisiä pyörillä tai kävellen/juosten. Sen sijaan havaittiin kauempaa Laviantieltä kohti Poria ajavia yhdistelmäautoja mm. tukki-, polttoaine- ja kiviainesrekkoja.

MRL 33 §. ”Alueella, jolla rakentamisrajoitus on voimassa, ei lupaa rakennuksen rakentamiseen saa myöntää siten, että vaikeutetaan maakuntakaavan toteutumista. Lupa on kuitenkin myönnettävä, jos maakuntakaavasta johtuvasta luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai, milloin alue on katsottava varatuksi muun julkisyhteisön tarkoituksiin, tämä lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta (ehdollinen rakentamisrajoitus)”.

Satakuntaliitto arvioi, että kaavoituksen merkinnät vaikuttaisivat kyseisen yksilöidyn merkinnän ulkopuolelle. Lausunnon toteamuksissa kuitenkin itsessään mainitaan etäisyydet Hissulanmäen toimintoihin kyseisistä kaavoitusalueista mm. V, sl, SL, ge3, A, hil ja ohjeellinen ulkoilureitti.

Konsultin käsityksen mukaan jo todetut arvokkaat luontokohteet rajataan ko. asiantuntijoiden toimesta niin laajasti kuin arvokasta luontotyyppiä, kasvillisuutta, eläimistöä, geologiaa tai maisemaa esiintyy. Hakijan ja konsultin mielestä on keskeistä todeta, että V, sl, SL, ge3, hil tai ohjeellinen ulkoilureitti eivät sijoitu Hissulanmäen alueelle eikä ottamisalueen vaikutuspiiriin. Sen vuoksi kyseisiin maakuntakaavan kohteisiin ei tule suunnitelman mukaisesti toimiessa ympäristövaikutuksia. Mahdolliset rakentamisrajoitukset, joita on Satakuntaliiton lausunnossa tuotu esille koskevat vain em. suojeltuja alueita eikä Hissulanmäkeä.

Valtakunnallisesti arvokkaat moreenimuodostumat (SY 14 2007) on Suomen ympäristökeskuksen julkaisu moreenimuodostumista. Sen luvussa 1.4 mainitaan selvityksen vaiheet, joissa mainitaan lopussa, että:

”Moreenimuodostumien arvotarkastelu pohjautuu pääosin maa-aineslain mukaisiin ympäristökriteereihin. Lain tavoitteena on suojella geologisesti, maisemallisesti ja biologisesti arvokkaita maa- ja kallioperän muotoja. Toisaalta lain avulla on mahdollista ohjata maa-ainesten ottamista kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Selvityksen tavoitteena on ollut tuottaa objektiivinen, kattava ja tutkimustietoon pohjautuva paikkatietoaineisto ja kohdekuvaukset Suomen moreenimuodostumista ennen muuta maa-aineslain mukaisen lupaharkinnan ja maankäytön suunnittelun käyttöön.”

Moreenimuodostumien arvottaminen toteutui geologisten, biologisten ja maisemallisten tekijöiden pohjalta. SY 14 2007 - raportin mukaan Hissulanmäki ei sijoitu arvokkaisiin moreenimuodostumiin (Lk 1-4). Koska kyseistä aineistoa ei ollut saatavilla CD-muodossa, jäi epäselväksi, kuuluiko Hissulanmäki luokkaan 5 vai jäikö kohde ilman luokitusta. Kun kohde ko. luokituksessa jää luokkaan 5 tai sen ulkopuolelle, on ilmeisen selvää, että todennäköisesti geologiset, biologiset ja maisemalliset arvot ovat huonoja Hissulanmäen kohdalla. (mm. VarELY:n oletetaan tarkistaneen asian, sillä lausunnon mukaan ottamistoiminta on mahdollista).

Maisemallisesti Hissulanmäki ja sen muoto on nyt erottuva mutta se johtuu siitä, että puusto on alueelta poistettu. Hissulanmäen arvotusta lienee vähentänyt lisää mm. Laviantien sijainti. On yhä selvemmin huomioitava, että vaikka Hissulanmäki on osa laajaa kumpumoreenialuetta, ei itse Pori-Ahlainen kumpumoreenialue ole valtakunnallisesti kokonaan arvokas. Arvokkaita kohteita ovat ne kumpumoreenialueet, joilla geologiset, biologiset ja maisemalliset arvot erinomaisia, erittäin hyviä, hyviä tai kohtuullisia (eli Lk. 1-4).

Selvityksen luokituksen yhteydessä mainitaan lisäksi: ”Arvoluokkiin 1–4 sijoittuvilla moreenimuodostumilla tai muodostuma-alueilla on maa-aineslaissa mainittua valtakunnallista merkitystä. Arvoluokan 1–2 muodostumista osa on kansainvälisesti arvokkaita”. Valitettavasti arvoluokan 5 mukaista luonnehdintaa ei ollut eikä tietoa, milloin moreenimäen arvoa ei tutkittu.

Maisemallisen arvon määrittämisestä (SY 14 2007) on lainattu seuraavat kappaleet:

”Sisäinen maisemallinen arvo riippuu maaston pienipiirteisyydestä, suhteellisista korkeuseroista ja pienkohteiden kuten lampien, soiden ja puronotkojen määrästä ja niiden vaihtelusta. Arvo on sitä suurempi, mitä vaihtelevampi sisäinen maisema on”.

”Ympäristöstä hahmottuminen: Mitä selkeämmin muodostuma tai alue erottuu, sitä arvokkaampi se on maisemallisesti. Arvoluokka määrytyy maisemaelementtien kuten rinteiden jyrkkyyden,

vesistörajojen, pelto- ja suoalueiden rajojen olemassaolon ja terävyyden perusteella. Hahmottumista parantaa sijainti maisemaelementtien, kuten vesistöjen tai peltoaukeiden rajalla tai osana esimerkiksi avaraa viljelysmaisemaa. Hahmottumisessa on mukana myös muodostuman tai muodostuma-alueen rajautuminen, millä tarkoitetaan muodostuman rajattavuutta karttakuvassa”.

”Moreenimuodostumalta ympäristöön avautuva maiseman arvo on sitä suurempi, mitä parempi näkyvyys muodostumalta on maisemaan. Muodostumalta avautuvassa maisemassa arvioidaan sen vaihtelevuutta ja häiriöttömyyttä. Maiseman häiriötekijöinä, jotka alentavat avautuvan maiseman arvoa, voidaan pitää esimerkiksi teollisuusympäristöjä, sorakuoppia, laajoja hakkuita tai vaikkapa voimalinjoja. Moreenimuodostumilta avautuvat maisemat ovat muodostumien metsäisyyden, mataluuden ja loivapiirteisyyden takia yleensä enemmän tai vähemmän puuston sulkemia ja vaihtelevuudeltaan vähäisiä. Varsinaisia näköalapaikkoja on moreenimuodostumien joukossa hyvin vähän”.

Satakuntaliiton lausunnossa (s.4/6) esitetään, että ”karttatarkastelun perusteella (ilmeisesti mm. korkeuskäyristä päättelemällä) Hissulanmäellä olisi maa-aineslain 3 § tarkoittamia luonnon merkittäviä kauneusarvoja tai erikoisia luonnonesiintymiä”. Lausunnonantaja on useaan kertaan viitannut myös SY 14 2007 - lähteeseen valtakunnallisesti arvokkaista moreenimuodostumista. Lausunnonantaja on silti unohtanut sen tosiseikan, että vain Tuhkapakanmäellä on ollut valtakunnalliseksi todettu arvoluokka (Lk 3). Sen perusteella Luvanhakija ja Konsultti ovat sitä mieltä, että ge3-luokitusten ja ko. inventointi - tietoihin luotetaan. Hissulanmäkeä ei ole listattu luokkiin 1-4 vaan huonommin. Inventoijat (SY 14 2007) ovat perustelleet asiaa raportissaan juuri maa-aineslain pohjalta (sivuilla 22-23).

Hissulanmäen eteläosassa on kehittynyttä lehtipuustoa, joka on 3-4 m korkeata. Jo tämän korkuinen puusto vaikuttaa Laviantieltä tehtäviin havaintoihin ja näkymä Hissulanmäelle on puuston vuoksi siis osaksi peitteellinen, erityisesti kesällä. Konsultin havaintojen pohjalta Hissulanmäen muoto on havaittavissa mutta sen muut maisemallisesti arvokkaat osatekijät puuttuvat vrt. SY 14 2007 sivu 20 (Maisemalliset arvot) /edellä esitetty maisema-arvon määrittäminen.

Hissulanmäestä luoteeseen sijoittuva ge3-alue on siis Tuhkapakanmäki, jonka luokitus on Lk 3 moreenialueena eli sillä on valtakunnallisesti hyvä luokitus. Ge3-alueen eteläisempi osa on nimeltään Tuhkapakankoli, jolta on ainoa näkemä ja yhteys Hissulanmäen ottamisalueeseen. Tämäkin näkemä on melko vaikea luoda, koska hakatuilla alueilla on kesällä lehtipuutaimikkoa 3-4 m korkuisena. Lisäksi näkemä mahdollistuu vain Tuhkapakankolin tietystä alaosaan, jossa em. moreenimäen ”oma” puusto ei ole enää merkittävästi edessä, vaan vain osaksi avoin vanhoista hakkuista johtuen. Näkemä rajautuu ottamisalueen läntisimmän tilan 1-144 sellaiseen osaan, joka jää alueelle. Näkemä Tuhkapakankolin eteläosan alaosaan ei liity mitenkään keskeisesti Ohjeelliseen ulkoilureittiin, SL-alueeseen, V-alueeseen tai sl-alueeseen, sillä ne sijoittuvat etäälle. Loppujen lopuksi em. suojelumerkintä-alueiden ja

Hissulanmäen väliin jää Palanutsaari-niminen moreenimäki sekä sen ympäristöalueen puusto.

Satakuntaliiton lausuntoon liittyen on ottamissuunnitelmassa tiedostettu, että ottamistoimintaan liittyvä kiviaineksen kuljetus tulee järjestää turvallisuus huomioiden kaikissa tienkäytön olosuhteissa (vrt. vuodenajan vaihtelut). Turvallisuuden osalta tien leveys todettiin riittäväksi, sillä alueella liikkuu monien maanomistajien (tai heidän palveluntuottajien) raskasta kalustoa vrt. maatalouslaitteet (traktorit & puimurit), metsätyökoneet ja lavetit sekä kuljetusyhdistelmät.

Tie on kantavuudeltaan ja linjaukseltaan seututie-tasoinen. Leveyttä tiellä on todella hyvin kahden kuorma-auton/rekan kohtaamista varten jokaisessa paikassa. Laviantiellä on myös mahdollista antaa tiellä liikkuville jalankulkijoille ja pyöräilijöille tilaa, kun tukki- tai murskereikka ohittaa jalankulkijan tai pyöräilijän.

Suunnittelijan ja Luvanhakijan mielestä kiviainesten (murskeiden ja sepelien) kuljettaminen alueen asiakkaille turvallisesti on keskeisellä sijalla ko. toiminnassa. Kun murskeita kuljetetaan, on lähtökohtaisena tarpeena tietää, millaisella autolla kiviaineskuorma voidaan viedä ko. tilattuun kohteeseen/osoitteeseen. Rajoittavana tekijänä voi olla mm. tien kapeus kohteessa, kuorma-auton kääntymis- tai kippauspaikka, painorajoitukset matkan varrella taikka tilatun kiviaineksen määrä. Siten kaikki kuormat, jotka lähtevät kiviainesalueelta eivät ole painoltaan maksimimääriä tai -kuormia. Liikenneturvallisuuksia on tehtävä puolin ja toisin kuten normaalissa liikenteessä.

Lähtökohtaisesti ottamisalueen liittymä pyritään pitämään erittäin hyvässä kunnossa jatkuvasti siitä eteenpäin, kun liittymä on muutettu, hyväksytty ja kuormia voidaan alueelta kuljettaa. On luonnollisesti kuljetuksia hoitavan kuljettajan etu, että autoilla voi liikkua Laviantiellä itsekkin turvallisesti ja liittyä parannetun liittymän kautta mukaan Laviantien liikenteeseen.

Maakuntakaavan M-merkintä (metsätalousvaltainen alue): Satakuntaliitto on aivan oikein oikaissut, että Hissulanmäki ei ole kaavassa M-merkinnän aluetta. Asia on konsultin virhe, joka johtui Hissulanmäen ja sitä ympäröivien metsäisten alueiden yleisesti toteutuneesta maankäyttömuodosta (metsätalous) ja maakuntakaavan karttapohjan väritulkinnasta (pdf:ssä).

Alueen toiminnasta tehty melumallinnus (Liite 11b) osoittaa kuinka alueella oleva murskaustalutus yhdessä kaikkien alueen työkoneiden toimiessa samanaikaisesti kanssa muodostaa melua. Todellisuudessa murskaustyöryhmässä on 3-4 henkilöä, jolloin kaikki työkoneet eivät ole toiminnassa samanaikaisesti. On siis muistettava, että melumallinnus on tehty maksimin mukaisena. Hil-alueelle kohdistuvaa melun riskiä ei tosiasiallisesti ole, koska melun arvot laskevat alle 45 dB lähimmillä metsäalueilla ja loma-asunnoilla.

Joutsijärven kohdalla hil-alueen määritelmässä (SY 691 Hiljaisuuden keitaat Satakunnassa 2004/Päivi Karvinen ja Anne Savola) on todettu, että hiljaisuuden määrittämiseksi on olemassa

puskurivyöhykkeet, kuten Valtatiet ja Kantatiet 4 km sekä Seututiet ja Rautatiet 3km. Toisaalta laskennallinen liikennemeluvyöhyke on kapeampi.

Alla on eräs tapa, jolla määritetään tiestön melualueita yleisellä tasolla, kun varsinaista mittaustietoa ei ole saatavilla. Hissulanmäen kohdalla (kvl 322) puskurivyöhykkeen leveys on 80 m, kun nopeusrajoitus on 80 km/h. Siten melu leviää tieltä noin 80 m päähän tai mahdollisesti hiukan sen alle 70 m, koska täysin vastaavaa lukuarvoa ei taulukosta löytynyt. Vastaava arvo on Metsäopiston kohdalla 80 m, joka johtuu nopeusrajoituksesta (60 km/h) ja isommasta kvl:stä.

Luvanhakijan ja Konsultin mielestä Hissulanmäen ottamistoiminta sijoittuu meluisuuden arvioinnin osalta soveltuvaan paikkaan, sillä sekä Tampereentieltä VT 11 että Laviantieltä muodostuu jo nykyisyydessään tietty melumäärä lähialueille vrt. asutus ja loma-asutus.

Meluisuuden vähentämiseksi on koko toiminnalla haettuja toiminta-aikoja arvioitu uudestaan. Siitä johtuen esitetään, että tauko paikallisena syysloman ajalla pidetään vuosittain 2 viikon tauko, jolloin Etelä- ja Keski-Suomen syyslomajaksot huomioitaisiin. Arvion mukaan suurin osa retkeilijöistä saapuu alueelle muiden (jo ilmoitettujen) taukojen lisäksi syysloman aikana ja erityisesti Etelä- ja Keski-Suomen syyslomajaksojen aikaan.

Maakuntakaava on Maakunnan liiton laatima yleispiirteinen alueiden käytön suunnitelma, jonka keskeisin tehtävä on yhdyskuntarakenteen periaatteiden esittäminen ja maakunnan kehittämisen kannalta keskeisten alueiden osoittaminen.

Kaavahierarkian ja maankäyttösuunnitelmien täsmentymisestä johtuvia eroavaisuuksia yleispiirteisemmän ja tarkemman kaavan välillä ei pidetä varsinaisina poikkeamina, vaan ne katsotaan suunnittelujärjestelmän ominaisuudeksi, kunhan erot eivät vaaranna ylemmän kaavan keskeisiä lähtökohtia. Esimerkiksi asunto- ja virkistysalueet voivat vaihtaa tarkentuvassa suunnittelussa paikkaa, jos lopputulos on yleispiirteisemmän kaavan tavoitteiden kannalta yhtä toimiva. Vastaavasti tarkat tiedot omaava suunnitelma maa-ainesten ottamisesta ja ympäristöön kohdistuvista vaikutuksista tulisi nähdä aika-perspektiivissä lopputuloksen mukaisena eli huomioida ottamistoiminnan jälkeen toteutuva retkeilyä palvelevana kohteena.

Maa-ainelain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa aineiden ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten sovritteleva vaikutus mahdollisissa rajatapauksissa, jolloin ottamislupa myönnettäisiin hakemuksen mukaisena tai kuitenkin vähintään pienillä muutoksilla.

-Luvanhakijan mukaan kallio- ja moreenivarantojen käyttö on täysin mahdollista melumallinnuksenkin pohjalta. Retkeilyreittiin on reittipolun lähimmässä kohdassa etäisyyttä aina enemmän kuin 740

m ja määrättävät suojaustoiminnot mahdollisille pintavesille ovat vain rakentamista varten.

-Hiljaiseen alueeseen, joka sijoittuu noin 4 km päähän ei kohdistu vaikutuksia.

-Vesiensuojelu toteutuu siten puhtaan raakaveden saannin kannalta.

-Maa-ainesten otto tapahtuu koneilla ja laitteilla, joille on esitetty turvallinen suunnitelma maan pintaan rakennettuja suojausmyöden.

-Hissulanmäellä ei ole tiedossa olevia maisemallisia arvoja.

-Hissulanmäellä ei ole tiedossa olevia kasvillisuus- tai luontoarvoja.

-Hissulanmäellä ei ole tiedossa olevia geologisia arvoja.

Näiden seikkojen pohjalta näemme, että alueen elinkeinotoiminta, loma-asutus ja pysyvä asutus sekä retkeily voivat toimia yhtäaikaaisesti ja turvallisesti.

Luvanhakijan ja Konsultin mukaan Hissulanmäestä ja ottamisalueesta saatavilla olevien selvitysten ja tietojen pohjalta suunnitellusta ottamisesta ei voi aiheutua maa-ainelain 3 §:ssä tarkoitettuja vaikutuksia, kuten erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista. Toisin sanoen eri selvitykset ovat osoittaneet, että Hissulanmäellä ei ole erityisiä luonnonesiintymiä.

Luvan myöntämisedellytysten kannalta ratkaisevaa on siis, aiheutuisiko hakemuksessa tarkoitettu ottamisesta maa-ainelain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu seuraus. Lupaharkinnassa on muun ohella katsottava, että ottaminen ei ole ristiriidassa eikä vaikeuta alueen käyttämistä maakuntakaavassa varattuun tarkoitukseen (mv3), kun Hissulanmäen kohteen jälkikäyttö on nyt muutettu olemaan metsätalouden ohella osana matkailun kehittämistä eli Hissulanmäestä voi jatkossa lähteä retkeilemään Joutsijärven retkeilyreiteille tai jatkaa suunnitellusti muille reiteille.

Lupaa on haettu moreenille ja kalliokivelle. Moreenikivien käsittely ei vaadi porausta tai räjäytyksiä ja voi olla mahdollista, että kalliokiviaineksen määrä on ennakoitua pienempi. Tämän seurauksena vaikutukset (melu, pöly ja vesistö) ympäristöön ovat pienimmillään toiminnan alkuvaiheessa, kun käsitellään pelkkää moreenia – keskipaksuus arviolta 5-7 m. Louhinta ja räjäytykset voivat alkaa vasta kallion tultua esiin ja sitä on vuodessa keskimäärin 2 kertaa.

Muistutukset

Hakijan vastine Porin Veden muistutukseen:

Porin Vesi on muistuttanut, että ottamisalueelle kerääntynyt vesi tulisi heti ottamistoiminnan alusta alkaen johtaa ensin laskeutusaltaaseen ja vasta sitten vesistöön. Lisäksi muistutuksen täydennyksessä on esitetty, että tulisi selvittää mahdollisuus johtaa vedet pois Joutsijärven valuma-alueelta ja toissijaisesti käyttää edellistä menetelmää.

Suunnittelijan mielestä ehdotus on hyvä ja sellaisen toteuttaminen selvitettiin sekä todettiin toimivaksi - eli pumpaamalla vedet lounaiskulmasta tienvieran ojaan, josta ojavedet kulkeutuvat länteen 1400 m matkan ja Metsäopiston eteläpuolista ojaa pitkin

Joutsijokeen. Alueen ojien valumasuunnat tarkistettiin 5.7.2021 maastokäynnillä. Liitteenä muutospirustukset (Liitteet 7-9).

Mikäli poistettavan veden virtaussuunnat osoittautuvat suotuisiksi, voidaan muutosta harkita Porin Veden ehdotuksen mukaisena toteutettavaksi. Ulvilan ympäristötarkastajan mielipiteen pohjalta piirustuksissa esitetyt kaltevuudet voidaan muuttaa käänteisiksi (vedet ohjataan lounaiskulmaan, pohjoisreunan sijaan) ja korjatut piirustukset voidaan hyväksyttää ennen toiminnan aloittamista tai viimeistään aloituskatselmuksessa. Samalla on tarkistettava, että voidaanko maahan kaivaa putkitus vesien johtamiseksi vai joudutaanko ratkaisuun, jossa pumppausta vaaditaan jatkuvasti.

Hakijan vastine Joutsi- ja Tuurujärven suojeluyhdistys ry:n muistutukseen:

Ottamistoimintaan liittyvillä koneiden käytöllä voi tuki tapahtua öljyletkun rikkoontuminen tai muu pieni vuoto. Sellaisista riskeistä on koneiden käyttäjillä vastuu korjata huonokuntoinen letku etukäteen, tehdä ilmoitus rikkoontumisesta tai kerätä mahdollisesti pilaantunut maa-aines talteen ja varata alueelle lava, johon maa-aines voidaan sijoittaa. Vesien tarkkailulla (ottamisalueen länsipuolen ojasta) saadaan selvyys poistovesien puhtaudesta. ELY-keskuksen lausunnossa on asiaan kiinnitetty tilanteen vaatima huomio niiden tarkkailtavien aineiden osalta, joita ko. tilanteessa on syytä tarkkailla.

Mikäli lisää suojauksia tarvitaan, voidaan ottaa käyttöön pohjavesialueilla käytössä oleva suojausrakenne, joka on kuvattuna tämän vastineen aiemmissa osioissa.

Luvanhakijan ja Konsultin ymmärryksen mukaan haetussa yhteisluvassa on tavanomainen toiminta, joka ei sijoitu pohjavesialueelle eikä muutoinkaan vesien poisjohtaminen vaaranna virtavesiä tai järviä eikä kaivovesiä. Joutsi- ja Tuurujärven suojeluyhdistyksen mukaiselle vaatimukselle yhteisluvan hakemuksen hylkäämisestä on liioiteltu eikä väittämille ole esitetty perusteita.

Hakijan vastine muistutukseen A:

Muistutuksessa on huomioitu asioita, joita on selvitetty osaksi jo aiemmin mm. Satakuntaliiton lausunnon kohdassa, jossa käsitellään seututien(st) osuutta. Liittymän käyttötarkoituksen muutoksen hakemisen jälkeen, liittymän tasausta tilan 1-146 puolella nostetaan ja liittymä voidaan pinnata esim. öljysoralla tai asfaltilla, että irtokivien siirtyminen Laviantielle estyy tai ainakin vähenee merkittävästi.

Laviantie on yleinen seututie, jolle on määritetty painorajoitukset kohtiin, joissa sellaista tarvitaan esim. vanha silta, rumpu tms. Nopeusrajoituksen muutoksia alueelle ei ehkä 1-16 raskaan ajoneuvon lisäyksestä johtuen saada, mutta ei sellainen muutos pahitteeksikaan olisi, ainakaan kuorma-auto- tai rekkaliikenteen osalta. Kiviainesta kuljetetaan yleisesti avonaisilla autoilla, mutta useimpiin voidaan saada peitteet. Autoilijat ovat ammatiltaan autonkuljettajia ja työhön kuuluu muun liikenteen huomiointi, myös kävelijät ja pyöräilijät.

Hakijan vastine muistutukseen B:

Etäällä yli 450 m päässä olevien kaivojen seurannalla ei todennäköisesti tavoiteta muistuttajan mainitsemia tuloksia (pohjaveden pilaantuminen) koskaan. Koska Hissulanmäki on muodostunut karkearakenteisesta kiviaineksesta, moreenista, suurin osa (ellei kaikki) satanut vesi imeytyy kivikkoon ja maaperään ja sen seurauksena niin sadeveden kuin toiminta-alueelta muodostuvan pintavedenkin vedet suotaantuvat ja puhdistuvat maaperässä kulkeutuessaan. Toisaalta ojien vedet voivat kerätä haitallisia pitoisuuksia jo Ahmausojan yläpuolisilta pitkiltä ojahaaroilta ja soilta.

Mikäli alueella on olemassa kaivoja, joita ei voida käyttää radonin tai arseenin vuoksi, tulisi niiden kaivojen aiemmat tiedot saada asukkailta ns. vertailuarvoa varten (vrt. kaivokysely).

Käyttämättömän kaivon seuranta ei tulisi huomioida seurannassa, ellei kyse ole läheisyyden vuoksi tärkeästä kaivosta. Tarvittaessa kaivoseurantaan tulisi ottaa aktiivisessa käytössä olevia kaivoja (vrt. porakaivo tms., jossa ei ole seisovaa vettä).

Luvanhakija ja Konsultti katsovat, että toiminnasta ei aiheudu ympäristöhaitan muodossa naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta tai ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Jos kuitenkin vesien seuranta tarvitaan, on jo aiemmin esitetty, että vesien seuranta tulee järjestää enintään lähimmästä pintavesiojasta, johon poistovesiä puretaan.

Hakijan vastine muistutuksiin C ja D:

Ottamistoiminta on merkitty ympyrällä sen vuoksi useisiin karttoihin, koska ottaminen tapahtuu pyöreähkömuotoisella alueella.

Merkinnän tarkoituksena ei ole ollut johtaa ketään harhaan vaan ohjata lukijaa huomaamaan ottamisalueen sijainnin silmäilykartalla ns. kohdistuksenomaisesti.

Muistuttajat ovat tarkoin huomanneet sijainnin vain mv3-alueen sisäpuolella sekä sen että muut alueet sijoittuvat etäälle ottamisalueesta. Ottamistoiminnan sijoittumisesta mv3-alueelle on käsitelty tarkasti jo aiemmin Satakuntaliiton lausunnon vastineessa.

Ottamistoiminta ei sulje pois kenenkään mahdollisuutta marjastaa tai kulkea metsissä, kuten muistutuksessa esitetään. Kuten lupahakemuksessa on mainittu, vuoden aikana murskaustoimintaa on enintään 100 päivän aikana eikä koskaan viikonloppuisin tai pitkinä lomailusesonkeina. Kun siihen vielä lisätään esim. kahden viikon tauko syysloman aikaan, on laatu-aikaan jäävä ajanjakso joka vuosi vähintään 265 päivää.

Pohjaveden ja pintavesien suojelun osalta on tiedossa kaikki keskeiset menetelmät, joilla kiviainestoiminta voidaan tehdä ympäristöä haittaamatta. Suurin osa niistä on ennakoivia menettelyjä ja osa toiminnan aikaisia työmenetelmiä sekä osa varautumista. Tässäkin ottamissuunnitelmassa on huomioitu naapurusto vaadituilla

etäisyyksillä kaivuun ja mahdollisen louhinnan osalta sekä suojavalli ja murskaimen sijoittelu alueen keskelle, kaivetulle alueelle.

Murskauspölyllä ei ole haittavaikutusta ympäröiville alueille, koska kaikki mahdollisesti häiriintyvät kohteet, alueet ja naapurien metsämaat sijoittuvat ottamisalueista etäälle – etäisyyttä on lähimpään naapurin metsikköön aina vähintään 60 m eli 30 m + 30 m (murskaamon sijainti ottamisalueen rintauksesta + naapurin tilan suojavyöhyke louhintarajasta). Koska murskaamon sijainti jouduttaneen suojaamaan, on hyvin todennäköistä, että murskaamon sijainti on pitkäaikaisesti (arv. 2-5 v.) sama ja siten etäisyydet naapuritiloihin itään 165 m, pohjoiseen 270 m, länteen 220 m ja Laviantien reunaan 110 m.

Murskaimet eivät siis voi koskaan olla ottamisalueen rajalla vaan tässäkin tapauksessa keskeisellä sijainnilla rintauksen ja meluvallin suojassa (ks. Liite 7). Tämä johtuu mm. siitä, että irrotettu moreeni ja/tai louhe sijoittuu louhintarintauksen ja murskaimien väliin. Pölyn leviämistä ja muita naapurustoon kohdistuvia haittoja varten on omalla tilalla mm. 1-145 ja 1-146 tarkoitus pitää suojametsä koko toiminnan ajan. Siten pöly ei leviä missään olosuhteissa naapureiden puolelle. Kun ko. luontotyyppikuviot ovat alueilta tiedossa, ne huomioidaan erityisesti murskausurakoitsijalle annettavissa lähtötilanteen ohjeissa. Luvanhakijan omat metsät ottamisalueen ympäristössä sitovat pölyä ja vaimentavat meluisuutta. Kymmenen vuoden päästä nykyinen taimikko on jo selvästi kasvanut korkeammaksi. Murskauksen pölyn leviämistä tarkkaillaan ja kiinnitetään erityistä huomiota esim. lounais- ja länsituulilla sekä voimakkailla pohjoistuulilla, jolloin toiminta voidaan keskeyttää, kunnes tuuliolosuhteet ovat jälleen hyvät.

Hakijan vastine muistutukseen E:

Muistutuksen mukaan melumallinnukseen on vaikeata luottaa. Suunnittelun taustalla on kuitenkin melumallinnus, jonka tekeminen johtaa vasta suunnitelman laadintaan. Ja mikäli hanke toteutuu eli yhteislupa myönnetään, tehdään mahdolliset seuraavat vaiheet eli hankitaan lisätiedot kaivojen sijainneista ja liittymän käyttötarkoituksen muutos sekä tehdään suunniteltu meluvalli ja jäljemässä vaiheessa voidaan vasta mitata todellisia meluarvoja.

Kohteissa, joiden pölyä on mitattu laskeumamittarilla 300 m etäisyydellä, on tuloksena ollut lähinnä muuta pölyä kuin kivipölyä (case Perkiönmäki, Pöytyä) sekä mitattuja pölynlaskeutumista murskausjakson päättyessä 70 m (case Raumantien kallio, Huittinen).

Yleisesti kaukokulkeumasta, tieliikenteestä ja puun poltosta aiheutuva taustapitoisuus on 5...10 µg/m³. Taustapitoisuuden voidaan arvella olevan kostealla ilmalla jonkin verran mitattua pienempi ja lumettomana kuivana ajanjaksona jonkin verran mitattua suurempi.

”Alle 500 m etäisyydellä hiukkaspitoisuusmittauksien tarvetta voi olla varsinkin kohteissa, joissa kiviaineksia tuotetaan jatkuvasti useita vuosia ja useita kuukausia vuodessa tai jotka sijaitsevat taajama-

alueilla. Kohteissa, joissa murskausta on vain satunnaisesti esimerkiksi muutamia viikkoja vuodesta, hiukkasmittaukset eivät ole tarkoituksenmukaisia. Yleensä yli 500 m päässä murskausalueista sijaitsevilla kohteilla murskaustoiminnan pölypäästöt eivät aiheuta merkittäviä haittoja, eikä tarvetta hiukkasmittoiminnalle ole. SY 25 2010: Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa.”

Työkoneen kuten kauhakuormaajan peruutusmerkkiäni, lienee poistettavissa käytöstä, kun kiviainesalueella on vain yksi henkilö ja vaaraa peruuttaa toisen henkilön päälle ei olisi. Kuormia tehdessä yleensä ensimmäisen murskekauhallisen pudottaminen murskeauton lavalle aiheuttaa hetkellisesti erottuvan äänen ja sitä seuraavat aina edellistä pienemmän äänen. Tämä ääni testattiin ja mitattiin Paimiossa 2018 (case Hyypiönmäki) sekä kuormausalueella että 310 m päässä olevan lähimmän asuintalon käyttöpihalla. Mittausten myötä lauantaina tehtävä kuormaustoiminta sai ko. kiviaineskohteessa jatkoa. Käytännössä muut taustäänet ja heikko tuuli vaikuttivat ääneen niin, ettei kuormausmelua pidetty merkittävänä.

Tärinää ei synny sen perusteella räjäytystyön jälkeen, koska muut työvaiheet kuten murskaus ja ajoneuvojen liikkuminen alueella eivät aiheuta tärinää alueella tai saatikaan ottamisalueen ulkopuolella.

Jätevesiä ei alueella sinänsä muodostu, koska murskaustyön yhteydessä kiviainesta voidaan kastella ennen syöttöä esimurskaimeen eikä siitä muodostu jätevettä. työmaakopit ja saniteettitilat ovat murskausurakoitsijan itse järjestämiä ja voivat olla erilaiset eri kerroilla. Joskus on niin, ettei sama murskausyritys aina pääse silloin murskaamaan, kun ko. Luvanhakijalla on tarve murskata.

Polttoaineita ja voiteluaineita tarvitsevat eri tarkoitukseen toiminnanharjoittaja (kauhakuormaaja), murskausurakoitsija murskausaikaisesti (esi-, keski- ja jälkimurskaimiin, kauhakuormaaja, hydraulinen vasara ja kaivinkone). Tarve on usein keskenään eriaikaista ja varsin lyhytaikaista mm. murskaamon viipyessä ottamisalueella kerrallaan noin 3 viikon ajan.

Useat muistuttajat ja mielipiteenilmaisijat ovat kiinnittäneet huomiota tähän ilmoitettuun 16 täysperävaunullisen yhdistelmän tuomaan lisäksi ko. Laviantien liikenteen osana. Kuten oli aiemmin laskettu, on lisäys noin 1 % luokkaa Metsäopiston liittymän kohtaan tullessa Kosken taajaman suunnasta. Lisäys olisi 5 % kun laskentakohtana olisi Hissulanmäen liittymän kohta. Jos muistuttaja oli laskenut, että ohi oli 16.5.2021 klo 15:30-16:30 aikana kulkenut 20 autoa, 2 moottoripyörää, 2 traktoria ja 4 pyöräilijää, olisi tuohon määrään vastaavasti ottamistoiminnan aikana voinut kuulua maksimissaan 1-2 täysperävaunullista rekkaa. Tienkäyttäjien näkökulmasta kyseessä ei voisi siis olla suuri riski ko. neljän pyöräilijän kohdalle tai muun liikenteen osalle.

Hakijan vastine muistutukseen F:

Yhteislupahakemus on tehty ympäristönsuojelulain, vesilain ja maanainelain vaatimusten mukaisesti eikä sen osalta ole moitetta ollut

VarELY-keskukselta tullut. Ottamistoiminnan vaikutukset ovat hallittavissa olevia ja kohdistuvat rajatusti ottamisalueelle. Alueen pintavesien muodostuminen on alueella vähäistä johtuen moreenimaan vedenläpäisevyydestä. Melun hallinnassa on keskeistä ennalta rakennettava maa-ainesvalli ja sijoittaa murskaus alusta alkaen alennetulle tasolle kuten suunnitelmassa on merkitty. Pölyn osalta asia ja tilanne on esitetty edellisessä muistutuksessa. Virkistyskäyttöön tarkoitetut alueet mm. Joutsijärvi ja sitä kiertävä retkeilyreitti ovat reilusti erillään Hissulanmäen alueesta eikä niillä ole mitään ristiriitaa keskenään.

Muistutuksen sivulla 5 kohdassa 2.4. mainitaan, että ”toiminta aiheuttaa väistämättä ja peruuttamattomasti ympäristön pilaantumista”. Tämä on käsittämätön väite, jota ei perustella muulla tavalla kuin räjähteiden ja fossiilisten polttoaineiden käytöllä. Porin Terveysvalvonta on lausunnossaan esittänyt että, kiviainestoiminta on sallittu toimintana, kunhan toiminnasta ei aiheudu terveydensuojelulain tarkoittamaa haittaa toiminnan vaikutuspiirissä oleville. Toiminnasta aiheutuvaa räsitusta voidaan pitää vähäisenä tai kohtuullisena, kun toiminta täyttää mm. lain vaatimat melu- ja pölytasot sekä pinta- ja pohjavesien hoidon velvollisuudet.

Luvanhakijan ja Konsultin mielestä toiminta sijoittuu etäälle Joutsijärven maisemakuvasta. Toiseksi Hissulanmäki ei ole ge3-kohde, eikä ottamistoiminta muuta läheisen Tuhkapakanmäen ge3 - arvoja. Kolmanneksi kyseessä on tavanomainen maa-ainesottoalue, jolla ei ole huomattavia tai laajalle ulottuvia ympäristövaikutuksia sekä neljänneksi alueella ei ole vedenhankinnan kannalta tärkeiksi luokiteltuja pohjavesivaroja tai vaarantuvia pohjavesikaivoja.

Mielipiteet

Hakijan vastine Porin seudun Vihreät ry:n mielipiteeseen:

Alustavien karttaselvitysten perusteella Hissulanmäen ottamisalue sijoittuu Laviantien varteen eli olemassa olevan seututien meluvyöhykkeen sisään eteläiseltä ja kaakkoiselta osaltaan. Joutsijärven retkeilyreittiin on etäisyyttä yli 700 m lyhyimmillään ja koko retkeilyreitti sijoittuu tuota kauemmaksi. Vastaavasti V-alue sijoittuu yli 650 m päähän, ge3-alue 290-1250 m päähän ja hil-alue 4000 m päähän ottamisalueesta. Murskaimiin etäisyyttä tulee aina olemaan lisäksi enemmän, koska murskaimet eivät voi sijaita täysin kiinni ottamisalueen kohdassa. Murskaimien sijainnin aloituskohdasta etäisyys kasvaa yhä noin 60-120 m jokaiseen Satakuntaliiton merkintään nähden.

Maakuntakaavan määräys ulkoilureitin yhteystarpeesta on merkitty kulkemaan ottamisalueen itäpuolelta kaartuen kohti Tuhkapakanmäkeä. Luvanhakijan mielestä Koskisentie olisi luontevin yhteys kiertäen ottamisaluetta riittävän etäältä sekä yhtyen joko Mahlaniemenmäen moreeniharjanteen kautta Joutsijärven retkeilyreittiin tai Vadelmasaaren moreenialueen kautta. Matkailun kehittämisvyöhyke mv3 on ainoa maakuntakaavan aluerajaus, joka on Hissulanmäen kohdalle merkittynä. Näkemyksemme mukaan yhteystarve on selvästi turvattu ja olemassa.

Kuten vastineessamme Satakuntaliiton lausuntoon on esitetty, on Hissulanmäen lopputilanteen mukainen käyttö muutettu tavallisesta metsätalouskäyttöön palauttamisesta monipuolisemmaksi alueeksi. Sen tarkoitus on tuottaa ottamistoiminnan päättyessä Hissulanmäen ottamisalueesta riittävän monipuolinen alue, johon voi kulkuneuvonsa jättää ja lähteä Joutsijärven retkeilyreitille ko. uuden yhteyden myötä. Metsähallituksen ja Ulvilan kaupungin kiinnostuksen mukaan alueella olisi tarvittaessa biologinen käymälä tai puucee sekä varastorakennus, josta retkeilijä voisi ottaa mukaansa päiväretken aikana tarvitsemansa polttopuumateriaalin.

Näillä tavoilla ulkoilureitin yhteystarve ja matkailun kehittämisvyöhyke turvataan rikkomatta maakuntakaavan määräyksiä tai siihen sisältyvää maakuntakaavan henkeä. Lisäksi, kun vertaa Hissulanmäkeä ja sen sijaintia muihin Satakuntaliiton lausuntoihin ottamistoiminnasta ns. mv3 - alueella mm. yli 10:ssä tapauksessa Honkajoella ja vastaavasti noin 10:ssä tapauksessa Karvialla, on tilanne hyvin outo, mikäli Hissulanmäen ottamisaluetta ko. seututien varrella kohdeltaisiin samalla vastaavalla tavalla kuin esim. Karvialla ja Honkajoella saman Satakuntaliiton päättäjän toimesta, lupa tulisi myöntää.

Melumallinnuksen tarkoituksena on ollut tuottaa tarvittava tieto, jolla suunnitelma ottamisesta voidaan lainsäädännön perusteella toteuttaa.

Hakijan vastine Suomen luonnonsuojeluliitto Pori ry:n mielipiteeseen:

SII Pori mielipiteen esittämät tiedot selvitysalueen sijainnista ovat virheelliset. Joutsijärven rantaan, Ahmauslahteen, on lähimmillään matkaa 1165 m ottamisalueen lähirajasta ja 1280 m murskaustoiminnan aloituskohdasta. Retkeilyreitti on tarkasti lähimmillään ottamisalueen reunaa noin 740-750 m päässä ottamisalueen reunasta sekä noin 850 m päässä murskaustoiminnan aloituskohdasta.

Hil-alueeseen on matkaa 4000 m ja on muistettava, että hiljaisen alueen määritelmässä on mainittu, että tavoitteena on hiljainen ympäristö, jossa hiljaisuus koetaan ja äänitason lukemat ovat alle 40 dB. Erityisesti hil-alueen ydinosa tavoitellaan jopa lukemia alle 35 dB. Maakuntakaavoituksen suuripiirteisyydskin huomioiden hil-alueena sijoittuu ottamisalueesta todella kauas. Hil-alueen ja murskauspisteen välillä on siis runsaasti metsämaata yli 1400 m ennen Joutsijärveä sekä Joutsijärvellä laajoja saaria ryhmänä ja noin 660 m levyinen Hiivaniemen metsäalue.

Melumallinnuskartta osoittaa kuinka ottamistoiminnan keskeisten melunlähteiden vaimentuminen tapahtuu ympäristössä. Vaimentuminen on riittävä loma-asuntojen lähellä ja 40 dB luokkaa jo ennen lähintä Joutsijärven Ahmauslahtea. Ja on huomioitava, ettei mallinnuksessa ole huomioitu kasvillisuuden tai puuston vaimentavaa vaikutusta.

Hakijan vastine Suomen luonnonsuojeluliitto Ulvila ry:n ja Suomen luonnonsuojeluliitto Satakunnanpiiri ry:n yhteiseen mielipiteeseen:

SII Ulvila ja Satakunnan mielipiteen pohjalta Luvanhakija ja Konsultti esittävät vielä kertaalleen, että melumallinnuksen pohjalta voidaan päätellä, että ottamistoinnasta aiheutuva melu ei aiheuta vaikutuksia Maakuntakaavan hil-alueelle, koska toiminta on suunniteltu niin, että luonnon ja hiljaisuuden kokeminen ovat mahdollisia hil-alueella ja jo sen eteläpuolella.

Luontoselvitys on tehty heti toimeksiannon tiedon saamisen yhteydessä ja sitä on täydennetty toisella käynnillä. Luontoselvityksessä on esitetty asianmukaisesti selvityksen ajankohta ja millaiset havainnot on voitu täysin luotettavasti tehdä sekä millaiset ovat mahdollisuudet puutteisiin. Lehtomaiset kankaat, lehdot, purolehdot sekä kuivat paisterinteet, kedot, karukkokankaat ovat esimerkki luontotyypeistä, jotka voidaan poissulkea tehdyn selvityksen perusteella.

Kokeneelle luontoselvityksen tekijälle, joka on laatinut 238 erityyppistä luontoselvitystä viimeisten 23 vuoden ajalta, luontotiedot alueelta avautuvat nopeasti. Kun tarvitaan arviointia esim. sammallajien ja hyönteisten osalta niihin paneudutaan asianmukaisella tavalla ja tutkitaan lajistoa sekä maastossa että toimistolla(luuppi). Hissulanmäen luontoselvitys on laadittu siinä mainittujen käytäntöjen pohjalta huomioiden mm. luonnonsuojelulaki, vesilaki ja metsälaki, muut luontokohteet sekä EU direktiivilajit (linnut ja nisäkkäät).

Mielipiteessä mainittu Ahmausojan metsälainmukainen purokohde on sivussa toiminnan vaikutuksilta eikä siihen ja sen ylläpitämään lajistoon ole toiminnasta vaikutuksia. Se johtuu siitä, että kohde sijoittuu yläjuoksuun suhteessa ajateltuun kiviainesalueelta yhdistettävien jo laskeutettujen ja tutkittujen pintavesien kohtaan verrattuna. Mielipiteen jättäneet, SII Ulvila ja Satakunta, olivat oikeassa, kun olivat olettaneet, että metsät oli jo hakattu kokonaan silloin kun kiinteistökaupat ko. tiloista oli tehty. Ja jos siis mahdollisuus juoksuuttaa laskeutetut pintavedet Ahmausojan suunnan sijasta länteen kohti Joutsijokea löytyy, käytetään sitä mieluusti. Tällöin se poissulkisi monet lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esiintyneet pelot ja syytökset.

Kuten yleensä, oletetaan, että Ulvilan ympäristötoimi asettaa toiminnalle vesistön suojelun kannalta tarkkailtavien aineiden ja yhdisteiden listat, jolloin selviää ensin taustataso kustakin mitattavasta kohteesta (pisteestä) ja sen jälkeen aiheutuuko toiminnasta muutosta esim. 1-2 krt mitattuna (kevään ja syksyn ylivirtaamakausina).

SII Ulvila ja Satakunta ovat mielipiteessään harhautuneet ajattelemaan, että kalliokiven louhinta olisi vastaavaa kuin malmin louhinta ja rikastus. Alueella siis ei missään nimessä etsitä malmia eikä käytetä kemikaaleja rikastustoimintaan. Tämä ajatusvirhe on johtanut osan mielipiteestä väärälle uralle ja tulee jättää huomiotta.

Seututielle ei Luvanhakijan mukaan voi asettaa lisää rajoituksia, joka estäisi myös muiden liikennöitsijöiden ja muiden urakointialojen

raskaat maantiekuljetukset. Mahdollisista rajoituksista sovelia in lienee nopeuksien laskeminen 80 km/h -> alemmas 60 km/h.

Ulvilan ympäristötoimi voi toki käyttää harkintaa siitä, että voiko suunnitelman laatija eli konsultti itse ottaa vesinäytteitä ja mitata kaivovesien korkeuksia, kun hänen koulutuksessaan sertifiointi itsessään lähtee oletuksesta, että sertifioitu vesinäytteenottaja ja mittaaja toimii sertifiointivelvoitteidensa mukaisesti objektiivisella tavalla. Vesinäytteenotto tapahtuu suojarusteilla ja puhtailla laitteilla, ja itse vesinäytteen analyysin tekee akkreditoitu laboratorio KVVY tai LSVYT tai jokin kolmas akkreditoitu laboratorio. Lisäksi on tiedostettava se, että kyse olisi kiellon yhteydessä samalla konsultin ammattiosaamisen harjoittamisen kiello. Konsultti toimii aina objektiivisesti myös vesinäytteiden ottamisessa ja kuljettamisessa. Konsultti kerää Varsinais-Suomen, Salon seudun ja Etelä- ja Pohjois-Satakunnan alueelta vesinäytteitä tällä hetkellä jo 38 eri näytteenottopisteestä. Pohjoisin vesinäyte otetaan Pieksunkankaalta ja Kanttinkankaalta sekä eteläisimmät Salon Kiskon alueelta.

Hakijan vastine adressiin A:

Adressi A on kerätty osoitteessa www.adressit.com. Adressista käy ilmi, että lupa-anomuksen mukaista toimintaa vastustetaan mutta usein monenlaisista eri syistä ja aiheista johtuen. Vastustusta on saatu aikaan myös sellaisilta ihmisiltä, joilla kotipaikka tai loma-asunto eivät sijaitse vaikutusalueella. Vastustamisen aiheiden kirjo ja kärkevyys viittaa siihen, etteivät kovin monetkaan ole tarkkaan ottaen tietoisia asioista mitä vastustavat tai eivät ole perehtyneet lainkaan ottamisalueen tarkkaan sijaintiin ja suunnitelma-asiakirjoihin ja piirustuksiin.

Luvanhakija ja Konsultti ovat käsitelleet Adressi A:n lauseet ja mielipiteet eikä niiden johdosta aiheudu mitään sellaista uutta asiapitoista tietoa kuin mitä oli lausuttu Porin Terveysvalvonnan, VarELY-keskuksen tai Satakuntaliiton lausunnoissa.

Hakijan vastine adressiin B:

Adressi B on kerätty VT11 ja yhdystie 2460 liittymän kahviossa. Adressista ei käy ilmi muuta kuin, että lupa-anomuksen mukainen toiminta aiheuttaa melua, tärinää ja pölyä – liikenne lisääntyy – ja että Laviantielle kulkee koululaisia – sekä, että Joutsijärveen tulisi haitallisia päästöjä. Adressi B:n osalla ei ilmoiteta, että onko ko. allekirjoittanut henkilö perehtynyt ottamistoimintaa koskeviin suunnitelmiin, eikä Adressi B:ssä ehdoteta toimintaan tai suunnitelmiin muutoksia tehtäviksi. Edelleen siinä ei ole selvitetty hankkeesta kahvilassa näkyvillä ollutta asiaa tarkemmin tai sitä millä perusteella allekirjoittanut vastustaa Hissulanmäen hanketta. Allekirjoittaneita on 29 kpl, ja joukossa mm. Ville Vallaton.

Luvanhakija ja Konsultti ovat käsitelleet Adressi B:n lauseet ja mielipiteet eikä niiden johdosta aiheudu mitään sellaista uutta asiapitoista tietoa kuin mitä oli lausuttu Porin Terveysvalvonnan, VarELY-keskuksen tai Satakuntaliiton lausunnoissa.

Hakijan lausunto tiivistettynä:

Kohteliaimmin pyydämme lupapäätöstä laatiessa huomioimaan edellä lausumamme ja tiivistetyn vastineemme:

- Ottamisalue ei sisälly suojelualueisiin, ei sijaitse pohjavesialueella eikä häiritse loma-asutusta.
- Ottamisen jälkeinen metsätaloustoiminta saa uuden sisällön, kun alueen jälkikäytöllä mahdollistetaan retkeilyyn liittyvien toimintojen järjestäminen ajan myötä.
- Ottamistoimintaan liittyen:

- 1) Ottamistoiminnassa huomioidaan luonto, maisema, ympäristö, loma-asunnot, pintavedet ja pohjavesi lakien edellyttämällä ja velvoittamalla tavalla.
- 2) Ottamissuunnitelmia on muutettu vesien laskeutusaltaan paikan vaihdolla ja vesien juoksuttamattomuudella Joutsijärveen luonto- ja loma-asutus huomioituna myönteisempään suuntaan. Mahdolliset poistovedet alueelta menevät 1400 m pituisen ojan kautta Joutsijokeen, joka laskee pois Joutsijärvestä.
- 3) Toiminta päätetään suunnitelmallisesti maisemointiin retkeilytarpeet huomioiden.
- 4) Selvitysten perusteella suunnitelmien mukainen varovaisuus toiminnassa sekä tarkkailun ja sääntelyn noudattaminen tehdään maa-aines- ja ympäristölain mukaisesti.
- 5) Kestävä toimintaympäristö mahdollistaa investoinnin toteutumisen ympäristön ja kiviainestoiminnan osalta.

Päätöksessä huomioitavaa: Ottamisalueen pohjan kaltevuuden muutos ei ole vaikuttanut merkittävästi otettavan aineksen määrään (vrt. laskeutusaltaan paikan vaihto ja kaltevuuden muutos) eikä laskelmia kiviainesmäärien suhteen tarvitse muuttaa.

Kun jäljemmin otetaan huomioon viranomaisen tuleva lupapäätös ja siinä annettavat lupamääräykset, tulevat tarvittavat suunnitteluasiat lupaviranomaisen toimesta määritellyksi.

Luvanhakija Teemu Hietanen katsoo, että toiminnasta ei aiheudu ympäristöhaitan muodossa naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta tai ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa muistutuksen antajille tai heidän toiminnalleen ml. luonto- ja ympäristöarvot sekä pinta- ja pohjaveden suojelu.”

Luvan hakija on 13.3.2024 saapuneessa vastineessaan vastannut lausuntoihin ja muistutuksiin seuraavasti:

Lausunnot

Hakijan vastine Porin Terveysvalvonnan lausuntoon täydennyksistä:
Hankkeen lähtökohtaisena tavoitteena on pidetty sitä, että Terveysvalvonnan lausunnon mukaisesti kiviainestoiminnasta ei aiheudu terveydensuojelulain tarkoittamaa haittaa toiminnan vaikutuspiirissä oleville. Melulle asetettavat meluarvot tulee pohjautua lainmukaisiin normeihin sijainti Laviantien varrella huomioiden. Toiminnanharjoittaja haluaa tuoda esille, että 993/1992 (ohjearvot ulkona) loma-asumiseen käytettävillä alueilla, leirintäalueilla, taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja

luonnonsuojelualueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB.

Toiminnanharjoittajan mukaan toiminnan työtunteina yli 45 dB arvo ei ylitä. Toiminnassa noudatetaan lupamääräyksien mukaisia ohjeita, joiden perusteena ovat Terveystensuojelulaki (763/1994) ja Terveystensuojeluasetus (1280/1994).

Hakijan vastine Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausuntoon täydennyksistä:

Täydennetty melumallinnus: Toiminnanharjoittajan mielestä lausunto on asianmukainen. Täydennetty melumallinnus on vastannut melun laajempaa leviämistä varten tehtyä täydennyspyyntöä ja on ELYn käsityksen mukaan täysin asianmukainen ja ymmärretty. Toiminnan ensimmäisen vuoden aikana mallinnuksen todenmukaisuus tarkistettaisiin melumittauksilla ja toistetaan tarvittaessa.

Hakijan vastine Satakuntaliiton lausuntoon täydennyksistä:

Toiminnanharjoittaja haluaa tuoda korostetusti esille, että 993/1992 (ohjearvot ulkona) loma-asumiseen käytettävillä alueilla, leirintäalueilla, taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja luonnonsuojelualueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB.

Toiminnanharjoittajan mukaan toiminnan työtunteina yli 45 dB arvo ei ylitä. Toiminnassa noudatetaan lupamääräyksien mukaisia ohjeita, joiden perusteena ovat Terveystensuojelulaki (763/1994) ja Terveystensuojeluasetus (1280/1994).

Ottamistoiminnan ja erityisesti melun suhde mv3:n (luontomatkailun kehittämisvyöhykkeen) tavoitteisiin ja ulkoilureitin yhteystarpeen kehittämiseen:

- Maakuntakaavassa (jatkossa MK-kaava) alueiden käytön tavoitteena matkailuelinkeinojen ja virkistyspalveluiden kehittäminen toteutuu siten, että maa-ainestointi sijoittuu tavanomaiselle luontoalueelle eikä estä millään tavalla Joutsijärven tärkeille luontoalueille tai niiden yhteyteen mahdollisesti muodostuvaa virkistyspalvelua eikä matkailuelinkeinoa.

Kuten on aiemmin mainittu, ottamisalueesta on mahdollista saada ottamistoiminnan 10 vuoden käytön jälkeen ko. ottamisalue matkailua palvelevaksi pysäköintialueeksi, retkeilyn lähtöpaikaksi tai välitapiksi ja olennaiseksi osaksi ko. mv3-vyöhykkeen kokonaisuutta. Ottamisalueen ja sitä ympäröivällä tavallisella metsäalueella ei ole ns. lakimääräisiä melurajoja, joten melumallinnuksesta nähdään millaiset melut voivat olla suurimmillaan mv3:n lähimmillä suojelualueilla tai etäisimmillä MK-kaavan aluevarauksilla.

On lisäksi huomioitava, että Liite 11d:n mukaan suurin mallinnettu melu voisi enintään olla 38...39 dB mv3-vyöhykkeen sisältämien virkistys- tai suojelualueiden ulkorajoilla. Lisäksi melun vaikutus on erilaista eri ajanjaksoina ts. melua on vain niinä viikkoina, kun alueella tuotetaan kiviainesta. Muina aikoina vaikutusta ei enää juurikaan voi havaita (äänet) eikä mitata (esim. pöly). Ns. mv3 merkinnän alueelle ei ole em. laissa osoitettu dB-rajaa.

MK-kaavan ulkoilureitin yhteystarpeen kehittäminen on merkitty yhdistämään Joutsijärven ulkoilureitti läheltä ottamisaluetta sekä ylittämään ns. Laviantie (nro 257) sekä jatkuen noin 15 km verran etelään kohti Sääksjärveä. Näkemyksen mukaan ko. kehittämisperiaatemerkinän oikeusvaikutus liittyy nimenomaan maakuntakaavaa yksityiskohtaisemman suunnittelun suurpiirteiseen ohjaukseen. Ulvilan osalta yksityiskohtaisempaa ohjausta eli kaavoitusta ei ole kuitenkaan vielä tehty.

- Hissulanmäen lähelle, sen itäpuolelle sijoittuu ”ulkoilureitin yhteystarve”-merkintä. On huomioitava, että merkintä sijoittuu Satakuntaliiton lausunnonkin mukaan Hissulanmäen yhteisluvassa esitetyn toiminta-alueen ulkopuolelle. Merkinnällä osoitetaan siis merkittävien ulkoilureittien yhteystarpeet ja maankäytön suunnittelulla on turvattava ulkoilureitin yhteystarpeen toteuttamismahdollisuudet”.

Yleiskaavoituksessahan on tarkoitus nimenomaan noudattaa MK-kaavan suurpiirteistä linjausta siinä vaiheessa, kun ko. retkeilyn yhteystarve ja laaja Joutsijärven mv3-alue kaavoitetaan esim. yleiskaavana. Siihen saakka alueidenkäyttö on tarkoituksenmukaista kiviainesalueen suunnittelua eikä kolmen metsätilan toiminta estä MK-kaavan yleisen suunnittelun toteuttamista myöhemmin yleiskaavatasolla. Siten tämä ko. hanke ei sulje mitenkään pois kyseistä MK-kaavan tavoitteen täyttymistä.

Kuten edellä oli jo mainittu, voi ottamisalueen maisemoinnin jälkeinen jälkikäyttö olla alueellisesti merkittävä toiminto ensivaiheessa murskepintaisten lähialueiden teiden kiviainesvarantona ja jälkeempään matkailua palveleva pysäköintialue ja retkeilyn lähtöpaikka. Tämän vuoksi maakuntakaavassakin todetaan, että ”järjestelyt ovat usein tarkoituksenmukaista tutkia kuntatasolla tai muun toteuttavan suunnittelun yhteydessä”. Kiviainesalueen suunnittelussa on Näin ollen ulkoilureitin yhteystarpeen toteuttamismahdollisuus säilyy täysimääräisenä ja siten yhteystarpeen tavoite ja sen kehittäminen on huomioitu.

Kiviainesalueen alueidenkäytön suunnittelussa on esitetty ja arvioitu, että:

- Luonnon virkistyskäyttöön tai luonto- ja kulttuurimatkailuun ei kohdistu mitään merkittäviä moninaiskäytön edellytyksiä estäviä toimenpiteitä. Luonnon virkistyskäytön tai luonto- ja kulttuurimatkailun toteuttamisen edellytykset säilyvät alueella.

- Suojelualueverkoston ja arvokkaiden maisema-alueiden ekologisesti kestävä hyödyntäminen on täysin mahdollista ilman että, hankkeella vaarannettaisiin mitenkään oleellisesti nykyisiä tai tulevia virkistyskäytön tai matkailun tukialueiden taikka niiden lähialueiden kehittämisen tavoitteiden toteutumista.

- Luontomatkailun kehittämisvyöhykkeen tavoitteisiin ei kohdistu mitään merkittävää vaikutusta, joka estäisi luontomatkailun tavoitteiden toteutumista tai hidastaisi sellaisten toteuttamista.

- Nähdäksemme minkä tahansa [olemassa olevan] matkailun kehittämiseen tarvitaan suunniteltu infrastruktuuri, monenlaista rakentamista ja suunnitelmallisuutta. Arvioimme lisäksi, että lähialueelta saatava kiviaines ko. matkailun todellisten tavoitteiden toteuttamiseksi, on tärkeä saada pienillä kustannuksilla, lähialueelta, jolloin ympäristövaikutukset ja kuljetuksen aikaiset päästöt jäävät mahdollisimman pieniksi.

- Näin ollen matkailun kehittämisvyöhykkeitä sekä matkailupalvelualueita osoittavat alueet hyötyvät matkailukäytön kehittämisen aikana kiviainesalueesta ja toiminnan jälkeen ko. ottamisalue voi olla keskeinen osa ko. alueiden ja reittien moninaiskäyttöä.

- Toiminnasta lähtöisin oleva melu esiintyy ajoittaisena ilmiönä. Ekologiselta kannalta arvioiden matkailun kehittämisvyöhykkeellä kiviainesoton (suunnittelun) toteuttaminen edistää suojelualueverkoston ja arvokkaiden maisema- ja kulttuuriympäristöalueiden kestävää hyödyntämistä mm. matkailun tukialueena, joskin varsinaisina vetovoimakohteina toimivat itse Joutsijärven moninainen luontomatkailu itsessään.

- Kiviainesten tuottamisen aikana ohjaamista voidaan tarvita mm. toiminta-aikojen osalta. Toki toiminta-ajat on jo esitetty lähtötilanteessa sellaiseksi, ettei toiminnasta pitäisi aiheutua mitään merkittävää haittaa, kun toimintaa ei ole tiedossa olevina matkailun sesonkeina.

- Vain suunniteltu ja ympäristön kantokykyyn huomioiva matkailupalveluiden rakentaminen voi parantaa alueiden vetovoimaisuutta, ja on lisäksi huomioitavaa, etteivät matkailupalvelut muodostu itsestään vaan niihin pitää panostaa määrätietoisesti ja ne pitää kohdistaa vetovoimaisiin kohteisiin – ei toissijaisiin kohteisiin.

- Matkailun kehittämisvyöhykkeen suunnittelu- ja kehittämisyhdistyö tehtäisiin alueen toimijoiden kesken, joka lisäisi yleistä tietoisuutta alueiden matkailuun ja virkistyskäyttöön liittyvistä erityisominaisuuksista.

- Alueen monipuolinen kehittäminen auttaa ja tukee myös ns. matkailunäkökulman huomioon ottamista alueidenkäytön suunnittelussa, joka edelleen kytkeytyy matkailuun liittyviin elinkeinoihin. Ulkoilureitin yhteystarve esim. olemassa olevaa Koskisentietä tai Tammentietä pitkin kohti jo olemassa olevaan Joutsijärveä kiertävään retkeilyreittiin.

Konsultin käsityksen mukaan jo todetut arvokkaat luontokohteet rajataan ko. asiantuntijoiden toimesta niin laajasti kuin arvokasta luontotyyppiä, kasvillisuutta, elämistöä, geologiaa tai maisemaa esiintyy. Hakijan ja konsultin mielestä on keskeistä todeta, että V, sl, SL, ge3, hil tai ohjeellinen ulkoilureitti eivät sijoitu Hissulanmäen alueelle eikä ottamisalueen vaikutuspiiriin.

Sen vuoksi kyseisiin maakuntakaavan kohteisiin ei tule suunnitelman mukaisesti toimiessa ympäristövaikutuksia. Mahdolliset rakentamisrajoitukset, joita on Satakuntaliiton lausunnossa tuotu esille koskevat vain em. suojeltuja alueita eikä Hissulanmäkeä.

Loppujen lopuksi em. suojelumerkintä-alueiden ja Hissulanmäen väliin jää Palanutsaari-niminen moreenimäki sekä sen ympäristöalueen puusto.

Maakuntakaava

Maakuntakaava on Maakunnan liiton laatima yleispiirteinen alueiden käytön suunnitelma, jonka keskeisin tehtävä on yhdyskuntarakenteen periaatteiden esittäminen ja maakunnan kehittämisen kannalta keskeisten alueiden osoittaminen.

Kaavahierarkian ja maankäyttösuunnitelmien täsmentymisestä johtuvia eroavaisuuksia yleispiirteisemmän ja tarkemman kaavan välillä ei pidetä varsinaisina poikkeamina, vaan ne katsotaan suunnittelujärjestelmän ominaisuudeksi, kunhan erot eivät vaaranna ylemmän kaavan keskeisiä lähtökohtia. Esimerkiksi asunto- ja virkistysalueet voivat vaihtaa tarkentuvassa suunnittelussa paikkaa, jos lopputulos on yleispiirteisemmän kaavan tavoitteiden kannalta yhtä toimiva. Koska maakuntakaavassa ei ole ottamisalueen kohdalle mitään muuta merkittävää ohjeistusta tai merkintää kuin mv3, on hakijan mielestä ilmeistä, ettei kyseiseen kohtaan olekaan suunniteltu muuta toimintaa. Siten MK-kaavan ajatellut tavoitteet merkinnän mv3 osalta eivät esty. Toisin sanoen mv3:n mukaiset tavoitteet säilyvät alueella täysimääräisesti koskien matkailuelinkeinojen ja virkistyspalveluiden kehittämistavoitteita ko. Joutsijärven järvi- ja metsäalueella.

Muistutukset

Hakijan vastine Suomen luonnonsuojeluliitto Ulvila ry:n muistutukseen täydennyksistä:

Elinkeinonharjoittaja Teemu Hietanen on saanut mielipiteen käsiteltäväkseen Suomen luonnonsuojeluliitto Ulvila ry:n (jatkossa SII Ulvila). Sen johdosta Elinkeinonharjoittaja Teemu Hietanen antaa seuraavan vastineen.

Elinkeinonharjoittaja Teemu Hietanen omistaa kolme ottamissuunnitelman mukaista tilaa henkilökohtaisesti, ei toiminnanharjoittajana eikä osakeyhtiönä.

Hakijan vastine täydennyksien muistutukseen A:

Elinkeinonharjoittaja Teemu Hietanen on saanut muistutuksen käsiteltäväkseen (Muistuttaja A). Sen johdosta Elinkeinonharjoittaja Teemu Hietanen antaa seuraavan vastineen.

Muistutus on aiheeton ja se tulee jättää käsittelemättä, sillä yhteisluvan (maa-aineslupa ja ympäristölupa) käsittelyssä asiaa käsitellään pääosin maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain – ja asetuksen mukaisesti. Lisäksi ottamista ja louhinta sekä niiden aiheuttamia ympäristövaikutuksia koskevat seuraavat lait ja pykälät:

- Ympäristönsuojelulaki (527/2014) § 6–12, 14–17, 19–20, 22, 27, 34, 39–40, 42–44, 47a49, 52–54, 58, 62, 66, 70, 83, 85, 87, 94, 96, 113–114, 170, 190–191, 198, 205.
- Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) § 2–6, 11–15.
- Maa-ainoslaki (855/1981) § 1, 3–7, 9–14, 16b, 19–21, 23, 23a, 23b.
- Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005).
- Jätelaki (646/2011) § 5, 8, 12–13, 15–17, 28–29, 72, 118–121.
- Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) § 17, 18.
- Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013).
- Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017) 4 §.
- Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992).
- Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010).

Hakijan vastine täydennyksien muistutukseen B:

Elinkeinonharjoittaja Teemu Hietanen on saanut muistutuksen käsiteltäväkseen (Muistuttaja B). Sen johdosta Elinkeinonharjoittaja Teemu Hietanen antaa seuraavan vastineen.

Hakijan nimen muutoksella ei ole merkitystä. Ulvilan vs. ympäristöinsinööri on asiaa jatkaessaan hyväksynyt muutoksen. Muistutuksessa viitataan aiheettomasti omaisuuden hallintaan, kun käsittely yhteisluvassa keskittyy maa-ainoslakiin ja ympäristönsuojelulakiin ja muihin lakeihin ja asetuksiin. Osakeyhtiön konkurssista huolimatta lupaa voi hakea elinkeinonharjoittajana tai henkilökohtaisesti. Muistutus on siis pääosin aiheeton ja se tulee jättää niiltä osin käsittelemättä.

Ottamista, louhinta ja niiden aiheuttamia ympäristövaikutuksia koskevat seuraavat lait ja pykälät:

- Ympäristönsuojelulaki (527/2014) § 6–12, 14–17, 19–20, 22, 27, 34, 39–40, 42–44, 47a49, 52–54, 58, 62, 66, 70, 83, 85, 87, 94, 96, 113–114, 170, 190–191, 198, 205.
- Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) § 2–6, 11–15.
- Maa-ainoslaki (855/1981) § 1, 3–7, 9–14, 16b, 19–21, 23, 23a, 23b.
- Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005).
- Jätelaki (646/2011) § 5, 8, 12–13, 15–17, 28–29, 72, 118–121.
- Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) § 17, 18.
- Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013).
- Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017) 4 §.
- Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992).
- Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010).

Hakijan vastine täydennyksien muistutukseen C:

Elinkeinonharjoittaja Teemu Hietanen on saanut muistutuksen käsiteltäväkseen (Muistuttaja C). Sen johdosta Elinkeinonharjoittaja Teemu Hietanen antaa seuraavan vastineen.

Muistutus on aiheeton ja se tulee jättää pääosin käsittelemättä. Muistuttaja viittaa virheisiin eikä esitä niistä tarkempaa selvitystä.

Konkurssi koskee Osakeyhtiötä ja muutos Oy:stä hakijan osalta on tehty Elinkeinonharjoittajaksi ennen viimeisintä kuulutusta. Siten Ulvilan vs. ympäristöinsinööri on hyväksynyt muutoksen. Ottamisalueen kolmen tilan kiinnitys estää hakijan käsityksen mukaan ainoastaan tilojen myymisen [kiinnitettyinä].

Muistuttaja viittaa vääriin tapoihin tehdä melumallinnusta, vaikka melumallinnus on tehty oikean mallinnustavan mukaisena. Melun kuvaus ja mallinnukset on tehty asiantuntijoita varten ja niiden tulkintaa varten tulee olla tietty koulutus. Kaikissa liitteen 11 alakohdissa on selite tulkintaa ja ymmärtämistä varten. Osa liitteen kartoista kuvaa melun ilmenemistä mallintamalla tilannetta suhteessa luonnonsuojelun, hiljaisen alueen ja virkistyskäyttöön tarkoitettujen alueiden osalta.

Liittymää varten lupa haetaan yhteisluvan myöntämisen jälkeen ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen Liikennejärjestelmäasiantuntijalta. Saatujen (ELY:n) tietojen mukaan Liittymisnäkemän vähimmäisarvo mitoitusnopeudella 80 km/h on normaalisti 200 m, näkemä tulee raivata niin, että kyseinen näkemä täyttyy. Tien osuus on jouhevasti mutkittileva mutta yli 200 m pituisen näkemän voi saavuttaa karttatarkastelun perusteella. Näkemää tulee arvioida tien reunassa olevan kuorma-auton ohjaamon näkemänä (kun aiheena on kuorma-autojen liittyminen tielle) eikä henkilöauton näkemänä. Tiealueella sijaitsevan kasvillisuuden raivaaminen parantaa 200 m näkemän saavuttamista, ja raivaamista varten tarvitaan ilmeisesti vain ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen lausunto. Liittymän lippa päällystetään n. 20-25 m etäisyydelle tien reunasta, jotta liikenneturvallisuutta haittaava maa-aines ei kulkeutuisi päällystetylle maantielle. Liittymää parannetaan lisäksi liittymäluvan myöntämisen yhteydessä tulleiden muiden ohjeiden mukaiseksi.

Hakijan vastine täydennyksien muistutukseen D:

Elinkeinonharjoittaja Teemu Hietanen on saanut muistutuksen käsiteltäväkseen (Muistuttaja D). Sen johdosta Elinkeinonharjoittaja Teemu Hietanen antaa seuraavan vastineen.

Muistutus on aiheeton ja se tulee jättää pääosin käsittelemättä. Muistuttaja D viittaa edelliseen kohtaan (Muistutus C), josta tämä on kopio ja edellisen kohdan selvennyksiin.

Hakijan vastine täydennyksien muistutukseen E:

Elinkeinonharjoittaja Teemu Hietanen on saanut muistutuksen käsiteltäväkseen (Muistuttaja E). Sen johdosta Elinkeinonharjoittaja Teemu Hietanen antaa seuraavan vastineen.

Muistutus on löyhästi rakennettu ja esitetty sekä osaksi aiheeton ja se tulee jättää pääosin huomiotta. Muistuttaja viittaa mm. pölyn, melun ja liikenteen ympäristöhaittoihin. Ne on selvennetty hakemusasiakirjoissa siten kuin yhteisluvan osalta on mahdollista ennakkoon eritellä mittausta pölystä ja mallinnoiksi melusta. Vs. ympäristöinsinöörin ja lautakunnan tehtävänä on ohjata toimintaa lupamääräyksin. Tässä yhteydessä kohdennetaan huomiota V-S ELY-keskuksen eli alueellisen ympäristöviranomaisen

näkemykseen, jossa ei ole ollut asioiden (mm. pöly, melu, tärinä, liikenne, jätevedet tai vesiensuojelu) osalta huomauttamista.

Luvanhakija Elinkeinonharjoittaja Teemu Hietanen katsoo, että toiminnasta ei aiheudu ympäristöhaitan muodossa naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta tai ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa muistutuksen antajille tai heidän toiminnalleen ml. luonto- ja ympäristöarvot, maakuntakaava sekä pinta- ja pohjaveden suojelu.

Hakijan vastineet ovat kokonaisuudessaan hakemusasiakirjojen liitteenä.

Tarkastus

Alueella suoritettiin tarkastus 5.7.2021 ja siitä on laadittu muistio.

Ympäristönsinöörin päätösesitys:

Ulvilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen hylkää Teemu Hietasen maa-ainelain 4 §:n mukaisen hakemuksen maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen hakemuksen kallion louhintaan ja murskaukseen kiinteistöille Hissula 886-424-1-144, Mäki-Nurmi 886-424-1-145 ja Lisä-Nurmi 886-424-1-146.

Perustelut

Luvanhakijalla ei ole maa-ainesten otto-oikeutta kyseisiin kiinteistöihin.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ulvilan kaupungin hallintosääntö (Valtuusto 20.9.2021 § 73)

Maa-ainelaki 555/1981

VNA maa-ainesten ottamisesta 926/2005

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta 800/2010

Ympäristönsuojelulaki 527/2014

VNA ympäristönsuojelusta 713/2014

Jätelaki 646/2011

VNA jätteistä 179/2012

Laki eräistä naapuruussuhteista 26/1920

VNp melutason ohjearvoista 993/1992

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Tämän maa-ainesluvan ja ympäristöluvan yhteisluvan käsittelystä perittävä maksu on 9 525 euroa. Maksuun lisätään hakemusta ja päätöstä koskevista lehti-ilmoituksista aiheutuneet todelliset kulut.

Maa-aineslupahakemuksen tarkastusmaksu on 7 150 euroa ja ympäristöluvan käsittelystä perittävä maksu on yhteensä 2 375 euroa. (Kivenlouhimon ympäristöluvan käsittelymaksu on 2100 euroa ja murskaamon ympäristöluvan käsittelymaksu on 2650 euroa. Yhteisluvan käsittelyssä ympäristöluvan käsittelystä peritään 50 % ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukaisesta maksusta.)

Maksu perustuu Ulvilan kaupunginvaltuuston 24.5.2021 § 30 hyväksymään Ulvilan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksaan.

PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN

Päätös annetaan julkisella kuulutuksella.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Teemu Hietanen

Jäljennös päätöksestä

Varsinais-Suomen ELY –keskus ympäristö- ja liikenne vastuualueet
Ulvilan kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Satakuntaliitto
Satakunnan museo
Satakunnan pelastuslaitos

Ilmoitus päätöksestä

Lupapäätöksestä ilmoitetaan Ulvilan kaupungin internetsivuilla sekä Ulvilan Seutu –lehdessä. Lisäksi ilmoitus päätöksestä lähetetään muistutuksen ja mielipiteen jättäneille sekä muille asianosaisille.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea YSL 190 §:n mukaista muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta.

Muutosta saavat hakea kirjallisella valituksella luvan hakija ja ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, sekä toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen ja toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen sekä asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valitusaika alkaa päätöksen antopäivästä. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Esittelijä	Ympäristöinsinööri Laivonen Eerika
Päätösehdotus	Lupalautakunta hyväksyy ympäristöinsinöörin päätösesityksen.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.